

การศึกษากระบวนการวัดผลและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครู
ระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

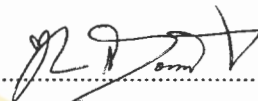
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้(ศิลปะ)ดนตรี

ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวนุช สร้อยพวง

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์

ศศ.บ., ศศ.ม.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์อรรฉัตร บรรจงศิลป์

กศ.บ., ค.ม., M.M.

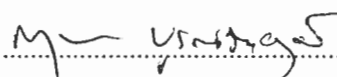
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอื้อมพร นัชฌิมวงศ์ Ph.D.

รักษาราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

นายกฤษฎี บูรณวิทย์วุฒิ

สอ.บ.

รักษาราชการแทน

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

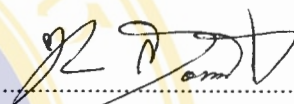
การศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้(ศิลปะ)ดนตรี

ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2551

นางสาวนฤมล สร้อยพวง

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์โกวิทย์ ชันศิริ

M.A., Ph.D.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์อรรถพร บรรจงศิลป์

กศ.บ., ค.ม., M.M.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์

ศศ.บ., ศศ.ม.

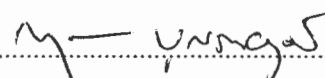
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอี่ยมพร มัชฌิมวงศ์ Ph.D.

รักษาราชการแทนคณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

นายกฤษฎี บูรณวิทย์วุฒิ

สอ.บ.

รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จและสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์, รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท ชันชศิริ ประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์อรรณ บรจง ศิลป กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบ ขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ ดร.ฉวีวรรณ บุญคุ้ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปชัย กงตาล และผู้อำนวยการเพียงจันทร์ พงษ์พิพัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางไผ่ ที่ได้ให้ความกรุณาให้ คำแนะนำและตรวจสอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการยุพิน ตีร์ส อดีตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบางไผ่ และ ครูโรงเรียนบางไผ่ทุกท่านที่ให้ความเมตตาสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมในระดับปริญญาโท ณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ขอขอบคุณคุณครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และคุณวิทยา วงศ์ษา ที่ได้ ให้คำปรึกษาด้านสถิติและการใช้โปรแกรม SPSS+/PC

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ และเพื่อนๆ ที่เรียนระดับปริญญาโท ปี พ.ศ. 2546 ที่ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ขอขอบคุณคุณนิรันดร์ ปานทั้งทอง ที่ให้กำลังใจ

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสำราญ คุณแม่เจริญ สร้อยพวง ที่ได้ อบรมสั่งสอนเลี้ยงดู ให้การส่งเสริมสนับสนุนทุนทรัพย์ในการศึกษา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอ มา

นฤมล สร้อยพวง

การศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูระดับประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร (THE PROCESS OF MEASUREMENT AND EVALUATION OF ELEMENTARY MUSIC TEACHER IN BANGKOK)

นฤมล สร้อยพวง 4636016 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, ศศ.บ., ศศ.ม., อรวรรณ บรรจงศิลป์, ค.ม., M.M.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในด้าน 1) ความคิดเห็น 2) ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือ และพัฒนาเครื่องมือ 3) การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย 4) ปัญหาและอุปสรรค 5) ความต้องการฝึกอบรมการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีวิจัยแบบสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาในกลุ่มมหาสวัสดิ์และ กลุ่มธนบุรีสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 คนโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบเลือกตอบ แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ จากการวิจัยพบว่า (1) ด้านความคิดเห็นต่อความสำคัญในการวัดและประเมินผล ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.85$) (2) ด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) (3) ด้านการเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับ เนื้อหา ครูส่วนใหญ่เลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่มีความหลากหลายในแต่ละทักษะทางดนตรี (4) ด้านปัญหา และอุปสรรคในการวัดและประเมินผล ครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาทางดนตรีจึงไม่มีความรู้และความชำนาญ ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลทางดนตรี อีกทั้งมีภาระหน้าที่มาก จึงไม่มีเวลาสร้างและ พัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผล (5) ครูส่วนใหญ่ต้องการอบรมเรื่องการวัดและประเมินผลทางดนตรี เพื่อให้มีความรู้และสามารถนำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบเพศและ ประสบการณ์สอนดนตรีของครูกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล พบว่า เพศและ ประสบการณ์สอนดนตรีของครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนดนตรี ของครูกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลดนตรี พบว่า เพศและ ประสบการณ์สอนดนตรีของครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่ แตกต่างกัน

คำสำคัญ : กระบวนการวัดและประเมินผล / สาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) / ครูประถมศึกษา / ความคิดเห็น / ความรู้ความเข้าใจ / เครื่องมือ / การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการ

104 หน้า.

**THE PROCESS OF MEASUREMENT AND EVALUATION OF ELEMENTARY
MUSIC TEACHER IN BANGKOK.**

NARUEMON SOYPUANG 4636016 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS: SAKCHAI HIRANRAK, B.A., M.A.,
ORAWAN BANCHONGSILPA, M.A., M.M.**ABSTRACT**

The purpose of this research was to study the process of measurement and evaluation of elementary music teachers that belong to Bangkok Metropolis. The research involved analysis of development, selection and use of suitable instruments. Measurement and evaluation of training used survey research and data analyzed were percentage, mean and standard deviation. The participants are 86 elementary music teachers of Mahasawat and Krungthonburi areas, belonging to Bangkok Metropolis. The questionnaire, with 1-5 Likert's scale questions multiple choice items and open ended questions, was used for data analysis. Research found that in most teachers an understanding of the importance of measurement and evaluation was at a high level, ($\bar{X} = 3.85$). Most teachers' understanding of the creation and development of measurement and evaluation gained an average level, ($\bar{X} = 3.45$). Most teachers used a variety of instruments depending on selection and the suitability of content, for testing each musical skill. Regarding problems and barriers to measurement and evaluation, most teachers didn't graduate in a music field, so they weren't experienced in developing instruments to measure and evaluate musical skills; moreover, they had many more duties. Generic teachers need musical skills measurement and evaluation training to gain more knowledge in order to actually implement testing more effectively. When comparing the gender and experience of the teachers to the opinion emphasized on the importance of measurement and evaluation it was found that gender and experience of teacher had no significance. When comparing gender and music teaching experience of teachers to the understanding of development of instruments for measurement and evaluation it was found that the gender and music teaching experience of teachers again had no significance.

**KEY WORDS : THE PROCESS OF MEASUREMENT AND EVALUATION /
MUSIC / ELEMENTARY TEACHER / OPINION /
UNDERSTANDING / METHODS / PROBLEM**

104 pp.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของหัวข้อวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	7
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	7
การวัดและประเมินผล.....	7
ความหมายของการวัดและประเมินผล.....	9
หลักการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	11
ลักษณะของเครื่องมือที่ดี.....	13
ประเภทเครื่องมือวัดและประเมินผล.....	14
การวัดและประเมินผลตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	18
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.....	18
การวัดและประเมินผลทางดนตรี.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำกับข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	35
การเสนอผลการวิจัย.....	36
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	51
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย.....	54
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย.....	56
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ.....	71
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	90
ประวัติผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)จำแนกตามเพศ.....	36
2. จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)จำแนกตามประสบการณ์สอน...	36
3. จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด...	37
4. จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	37
5. จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)จำแนกตามการรับการอบรม.....	37
6. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)ที่มีต่อการวัดและประเมินผล.....	38
7. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนดนตรี ต่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล.....	40
8. ค่าความถี่ในการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ของครูผู้สอนดนตรี.....	42
9. ค่าความถี่ในการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ของครูผู้สอนดนตรี.....	43
10.ค่าความถี่และร้อยละของความต้องการในการอบรม/ศึกษา/สัมมนา ด้านการวัดและประเมินผลดนตรี.....	45
11.ค่าสถิติการเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล.....	45
12.ค่าสถิติการเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนดนตรีกับความคิดเห็นต่อความสำคัญ ของการวัดและประเมินผล.....	46
13.ค่าสถิติการเปรียบเทียบเพศกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผล และประเมินผล.....	46
14.ค่าสถิติการเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนดนตรีกับความรู้ความเข้าใจในการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล.....	46

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของหัวข้อวิจัย

ปัจจุบันการศึกษาของไทยได้ถูกปฏิรูประบบการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวไปสู่โลก และสังคมยุคใหม่ที่มีความก้าวหน้าทางความรู้ในเรื่องความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น ความต้องการที่จะเป็นผู้นำด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสารและค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในยุคสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544:1)

แต่การเน้นการสอนเพียงเพื่อให้ผู้เรียนมีเหตุผลแบบไอคิว ได้รับการโต้แย้งว่าเป็นความคิดที่คับแคบ มนุษย์ยังต้องการความรู้ความเข้าใจในตัวตนมนุษย์อีกมากมายไม่ใช่เพียงแต่การมีเหตุผลเท่านั้นที่ทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ แต่ยังมีกระบวนการความรู้ในแขนงอื่นๆ อีกที่จะทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น ศิลปะและดนตรีก็เป็นองค์ความรู้แบบหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์ได้เกิดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาความเป็นมนุษย์ได้เช่นกัน (เอกสารประกอบการสอน, 2546)

ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา สิ่งสำคัญที่ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายนั้น จะต้องอาศัยกระบวนการวัดและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินพื้นฐานเดิมของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กล่าวคือ มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานเพียงพอแก่การที่จะเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้เลือกเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน จากนั้นก็ทำการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลมิใช่เป็นการบอกผู้เรียนว่าสอบได้หรือสอบตกเท่านั้น แต่เป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่าเกิดพฤติกรรมที่ต้องการตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วนำผล

การประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับไปพิจารณาในส่วนที่บกพร่องของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพิ่มความสนใจในการเรียนและมีนิสัยการเรียนที่ดี ซึ่งข้อดีและข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียนอีกด้วย(วิราพร พงศ์อาจารย์, 2542:7)

ดังนั้นการวัดผลและประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนรู้ และเพื่อให้ทราบผลการเรียนรู้เป็นระยะและทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างปัจจุบันทันด่วน ครูจึงควรวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยมีช่วงเวลาในการวัดและประเมินผล 3 ระยะ คือ

1. การประเมินผลก่อนการเรียนรู้ ทำให้ผู้สอนทราบถึงความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนว่ามีอยู่ในระดับใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป
2. การประเมินระหว่างการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ย่อย/นำทาง เพื่อหาข้อบกพร่องในการสอนของครูและความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียน ซึ่งถ้านักเรียนยังไม่ผ่านในหน่วยย่อย ต้องมีการซ่อมเสริมให้ผ่านก่อนแล้วจึงเรียนหน่วยต่อไป
3. การประเมินที่เกิดหลังการเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนและใช้ในการตัดสินผลการเรียนของกระบวนการเรียนรู้ในวิชานั้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 26 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงการวัดผลประเมินผลแบบเดิมมาเป็นการวัดแบบใหม่ กล่าวคือ การวัดแบบเดิมจะใช้วิธีการวัดที่ไม่หลากหลายและวัดเพียงช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่การวัดแบบใหม่ตามพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นั้น ใช้วิธีการประเมินผลอย่างหลากหลายรูปแบบ และไม่กำหนดช่วงเวลาในการวัดและประเมินผล จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผล ซึ่งทำให้การประเมินผลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา

เนื่องจากครูเป็นผู้สอนและวัดผลประเมินผลจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่จะนำไปใช้วัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความเชื่อมั่น แม่นตรง ที่จะทำให้ผลของการประเมินนั้นเป็นการตัดสินที่แม่นยำ ยุติธรรม โปร่งใส เชื่อถือได้ และทำให้กระบวนการประเมินผลมีคุณภาพ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลก็มีหลายประเภท เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน

การรายงานตนเอง การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การทดสอบที่เน้นภาคปฏิบัติ การใช้แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น(ศิริชัย กาญจนวาสี, 2546:12) โดยเครื่องมือเหล่านี้อาจนำมาจากการที่ครูสร้างขึ้นเอง เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่สอน หรือสิ่งที่ต้องการจะวัด หรือใช้เครื่องมือที่ร่วมมือกันสร้างขึ้นในกลุ่มโรงเรียน หรือใช้เครื่องมือแบบเก่าที่เคยใช้อยู่ หรือเป็นเครื่องมือสำเร็จรูปก็ได้

จากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรชั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในสาระการเรียนรู้ดนตรี ประกอบด้วยมาตรฐาน ศ 2.1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรีและทักษะต่างๆ ทางดนตรี ได้แก่ ทักษะการฟัง การร้องและปฏิบัติดนตรี การวิเคราะห์ดนตรี วิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์งานดนตรี และ ศ 2.2 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ยุคสมัย และการใช้ภูมิปัญญา ซึ่งวิชาดนตรีมีเนื้อหาที่เป็นทั้งทฤษฎี องค์ความรู้และการปฏิบัติ ดังนั้นการวัดผลประเมินผลจึงต้องวัดทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ ครูจึงต้องเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะของผู้เรียนอย่างแท้จริง และประเมินผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ

จากผลการวิจัยของพันธณีย์ วิหคโตเกี่ยวกับผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา โดยศึกษาเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย ความพึงพอใจของบุคลากรที่ใช้หลักสูตร และปัญหาที่พบจากการใช้หลักสูตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ได้ผลวิจัยในด้านการวัดผลประเมินผลดังนี้ ครูขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการวัดและประเมินผล/รูปแบบและแนวทางการวัดและประเมินผลไม่ชัดเจน/ไม่เข้าใจวิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละกลุ่มสาระ/ไม่มีความรู้ในการจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผล/ขาดแนวและวิธีในการสร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย (พันธณีย์ วิหคโตวารสารวิชาการ,2546:2)

จากงานวิจัยข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผลของการวิจัยเป็นข้อมูลทั่วไป ช่วงเวลาที่วิจัยนั้นเพิ่งจะทดลองใช้หลักสูตรฯ เป็นครั้งแรก ครูจึงเกิดปัญหาในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ได้เจาะจงโดยตรงกับสาระใดสาระหนึ่ง หรือกับครูผู้สอนสาระดนตรี ซึ่งสาระดนตรีเป็นวิชาแกนบังคับที่มีความสำคัญเหมือนกับสาระอื่นๆ ในปัจจุบันได้มีการใช้หลักสูตรฯ มา 2 ปีแล้ว และยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทั้งหมดข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรีของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเลือกใช้เครื่องมือ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งความ

ต้องการฝึกอบรม เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการวัดผลประเมินผลในสาระการเรียนรู้ดนตรีให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูประถมศึกษาศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในด้าน

- 1.2.1 ความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล
- 1.2.2 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือของครูในการวัดและประเมินผล
- 1.2.3 การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาของครูในการวัดและประเมินผล
- 1.2.4 ปัญหาและอุปสรรคของครูดนตรีในการวัดและประเมินผล
- 1.2.5 ความต้องการฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลทางดนตรี
- 1.2.6 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล
- 1.2.7 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือของครูในการวัดและประเมินผล

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบถึงความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจ การเลือกใช้เครื่องมือและปัญหาอุปสรรคในการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูประถมศึกษาศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.3.2 เป็นข้อมูลนำไปปรับปรุง แก้ไข สภาพการวัดและประเมินผลในสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ต่อไป

1.3.3 ทำให้ครูที่ไม่มีความรู้ทางดนตรี ได้ศึกษาและนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1.4.1 ประชากร ได้แก่ ครูประถมศึกษาที่สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ในสังกัด กรุงเทพมหานครจำนวน 437 โรงเรียน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูประถมศึกษาที่สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มมหาสวัสดิ์และกลุ่มกรุงธนบุรี จำนวน 95 โรงเรียน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูสอนดนตรีในกลุ่มมหาสวัสดิ์ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มนี้ เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.4.2.1 ความคิดเห็นของครูดนตรีต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล

1.4.2.2 ความรู้ความเข้าใจการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

1.4.2.3 การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม

1.4.2.4 ปัญหาและอุปสรรคของครูดนตรีในการวัดและประเมินผล

1.4.2.5 ความต้องการฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลทางดนตรี

1.4.2.6 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญ ของการวัดและประเมินผล

1.4.2.7 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือของครูในการวัดและประเมินผล

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยจะดำเนินการในปีการศึกษา 2550

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการ หมายถึง วิธีการปฏิบัติหรือลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ

การประเมินผล หมายถึง การตีความ การตัดสินหรือการพิจารณา ข้อมูลที่ได้จากการวัดผล โดยใช้หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของผู้ประเมินร่วมกัน ซึ่งผลการประเมินที่ตัดสินออกมาจะอยู่ในรูปแบบเชิงคุณภาพ เช่น ผ่าน-ไม่ผ่าน, ดี-ไม่ดี, สูง-ต่ำ เป็นต้น

การวัดผล หมายถึง การกำหนดค่าความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยมีกฎเกณฑ์ แบบแผนที่เป็นมาตรฐาน ให้ออกมาในรูปของตัวเลขหรือสัญลักษณ์

การพัฒนาเครื่องมือ หมายถึง การปรับปรุง แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงแบบที่นำมาใช้วัดและประเมินผลให้มีความเที่ยงตรง แม่นยำ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การสร้างเครื่องมือ หมายถึง การกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปใช้พิจารณาตัดสินสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน

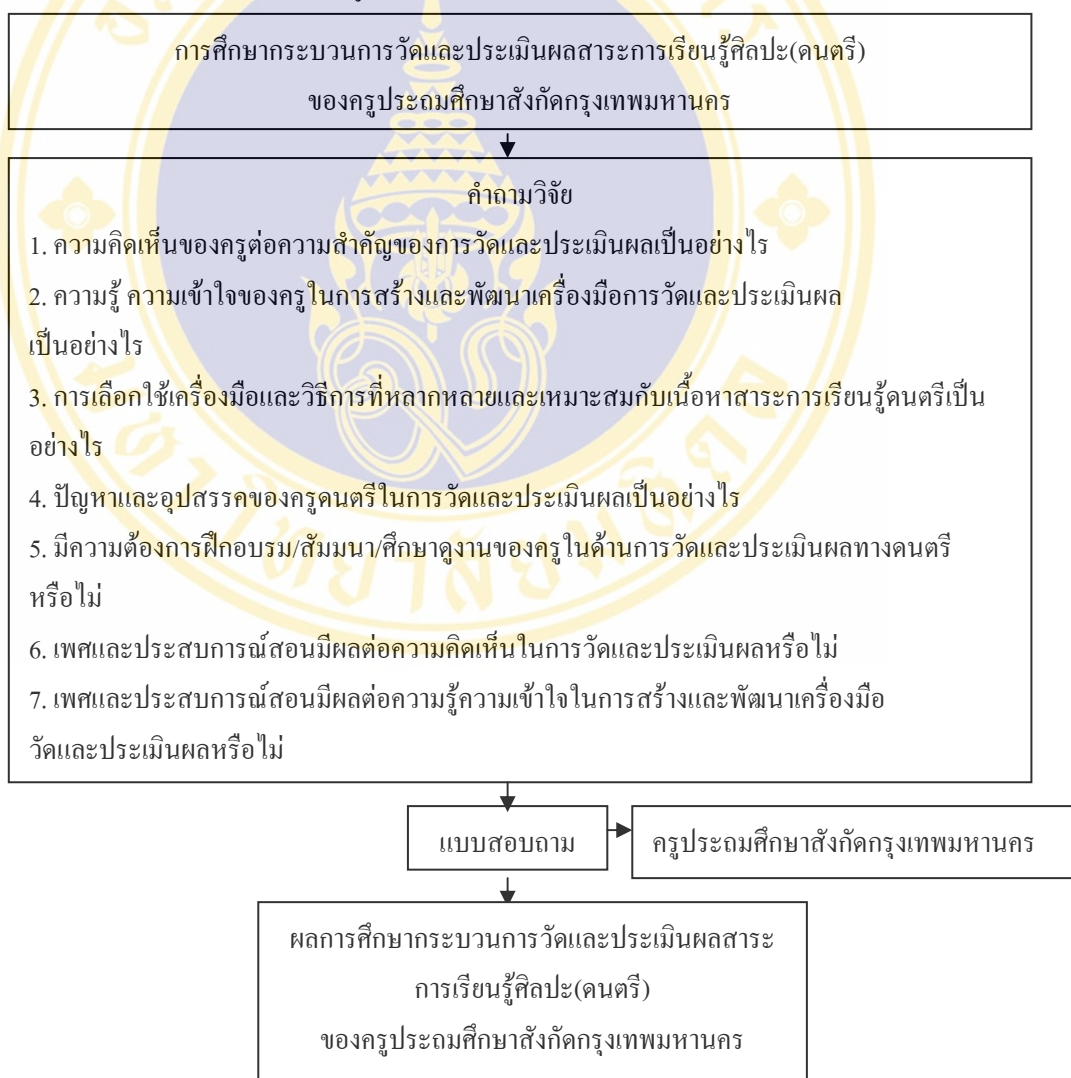
ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึคนึกคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

เครื่องมือ หมายถึง รูปแบบต่างๆ ที่นำมาใช้วัดและประเมินผล โดยมีการกำหนดเกณฑ์ต่างๆ เพื่อตัดสินสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน

วิธีการ หมายถึง หนทางในการปฏิบัติ

1.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงรูปแบบกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเชิงสำรวจเรื่องการศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของครูประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ ดังนี้

1. การวัดและประเมินผล

- 1.1 องค์ประกอบของการเรียนการสอน
- 1.2 ความหมายและความสำคัญของการวัดและประเมินผล
- 1.3 การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
- 1.4 ประเภทเครื่องมือและวิธีการของการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี

2. การวัดและประเมินผลตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

3. การวัดและประเมินผลทางดนตรี

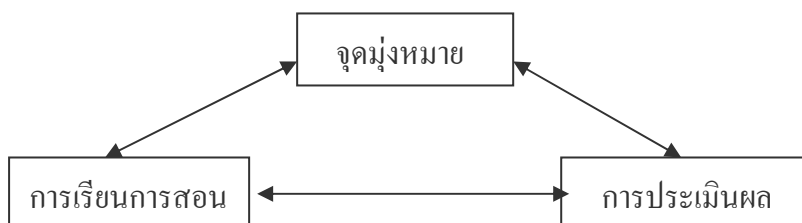
- 3.1 สาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ระดับประถมศึกษา
- 3.2 การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การวัดและประเมินผล

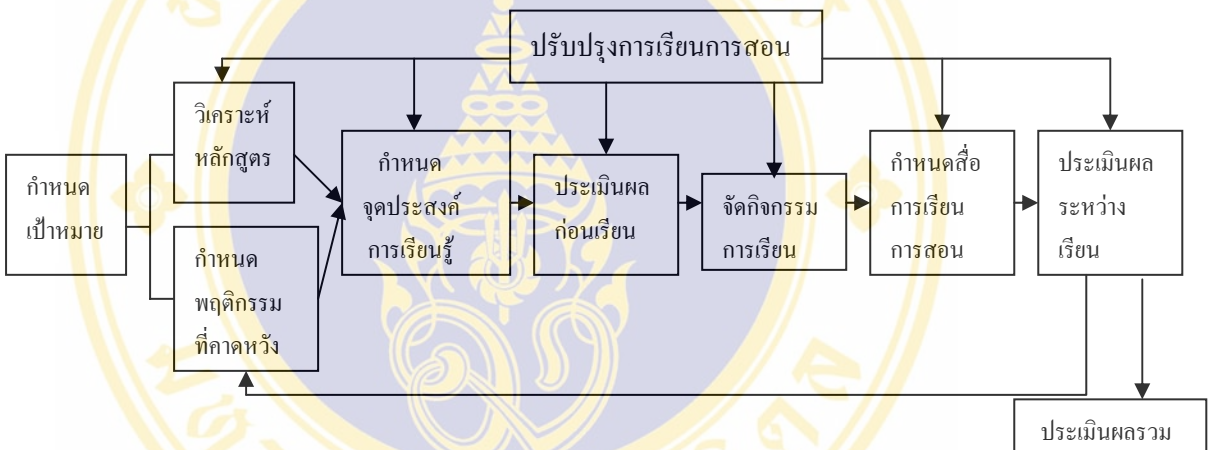
1.1 องค์ประกอบของการเรียนการสอน

ระบบการเรียนการสอนในทุกๆระดับชั้น มักเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย การศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล โดยสามารถเขียนเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

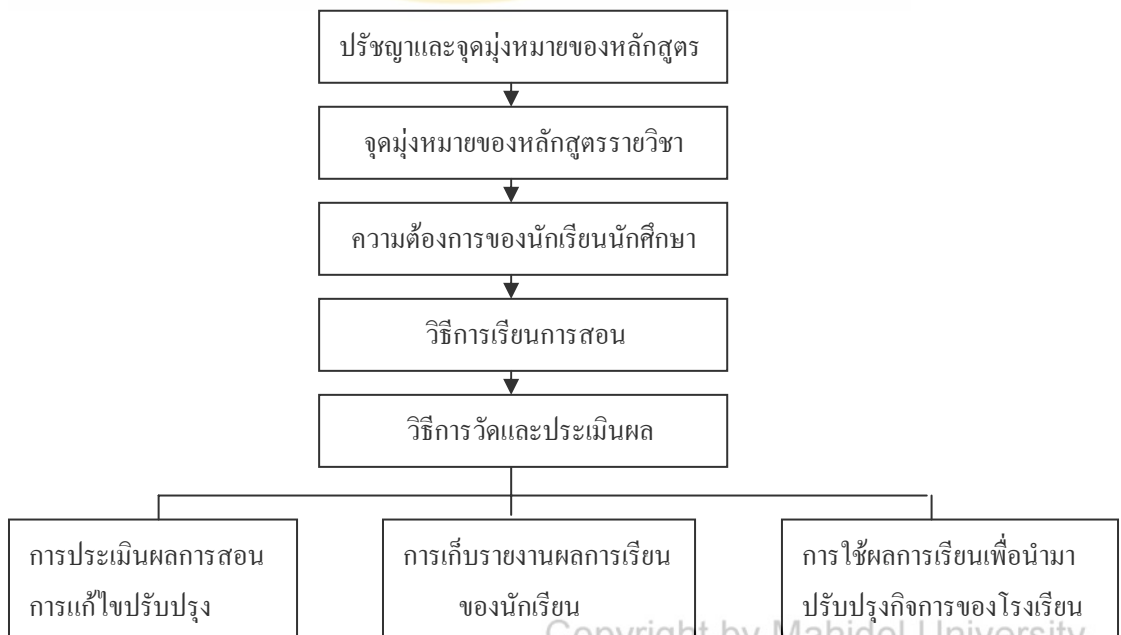

โดยทั้ง 3 ส่วนนี้ จะมีความสัมพันธ์และเป็นวงจรต่อเนื่อง กล่าวคือ ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะใดบ้าง จากนั้นจึงหาวิธีการสอนที่เหมาะสมใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ รวมทั้งการใช้สื่อ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มที่และเกิดพฤติกรรมตามที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน จะต้องมีการวัดและประเมินผลเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใด เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้ย้อนกลับไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนใหม่ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น(วิราพร พงศ์อาจารย์, 2542:7)

ดังนั้น จึงเกิดรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนขึ้นเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอน ซึ่งวิราพร พงศ์อาจารย์, 2542:8 ได้กำหนดรูปแบบไว้ดังนี้

จากแผนภาพ จะเห็นได้ว่าการวัดและประเมินผลอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และสิ้นสุดการเรียนการสอน
 อำนวย เลิศขันธ์.2542 ได้แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2535:2 ได้เขียนองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไว้ ดังนี้

1.2 ความหมายและความสำคัญของการวัดและประเมินผล

1.2.1 ความหมายของการวัดผล (Measurement)

การวัด เป็นการกำหนดตัวเลขเพื่อใช้แทนปริมาณของลักษณะของบุคคล หรือสิ่งของที่จะวัด โดยที่ลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของที่จะวัดนั้นต้องวัดด้วยเครื่องมือวัดที่สอดคล้องกันและใช้มาตราการวัดที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือวัดนั้นต้องเชื่อถือได้ (เสนอ ภิรมจิตรส่อง, 2542:1)

การวัดผล เป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขให้แก่สิ่งหนึ่งสิ่งใด อาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของหรือบุคคล เพื่อจุดประสงค์ที่จะชี้ให้เห็นความแตกต่างของคุณลักษณะที่ต้องการจะวัด (ล้วน อังคณา สายยศ, 2539:32)

อำนาจ เลิศขันธ์(2542:7) สรุปความหมายของการวัดผลว่าหมายถึง ขบวนการที่ได้มาตรฐานที่ต้องมีเครื่องมือของการวัดเป็นสิ่งที่กำหนดคุณลักษณะของสิ่งที่จะวัด (Objects) ผลที่ได้ออกมาจะเป็นปริมาณ(Quantity) ซึ่งก็คือจำนวนเลข(Number)

วิราพร พงศ์อาจารย์(2542: บทที่1) สรุปความหมายว่า การวัดผลการศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งค้นหาระดับที่แสดงถึงปริมาณของคุณลักษณะหนึ่งในตัวบุคคล หรือสิ่งของหรือเหตุการณ์

เยาวดี วิบูลย์ศรี สรุปความหมายว่า การวัด หมายถึง กระบวนการบ่งชี้ผลผลิตหรือคุณลักษณะที่วัดด้วยเครื่องมือวัดประการใดประการหนึ่งอย่างมีระบบ ซึ่งหมายความว่า เป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามกฎเกณฑ์ (อ้างจากบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ ,2535:15)

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์(2535:15) สรุปความหมายว่า การวัดเป็นกระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่จะวัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การวัดผล คือ การกำหนดค่าความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยมีกฎเกณฑ์ แบบแผน ที่เป็นมาตรฐาน ให้ออกมาในรูปของตัวเลขหรือสัญลักษณ์

1.2.2 ความหมายของการประเมินผล (Evaluation)

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธ์(2535:17) ได้สรุปความหมายของการประเมินผลว่าเป็นกระบวนการในการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์เพื่อสรุปว่าสิ่งนั้นดี-เลว ปานใด

การประเมินผล เป็นกระบวนการสังเคราะห์สารสนเทศที่รวบรวมมาจากแหล่งต่างๆ ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมิน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อใช้ในการตัดสินคุณค่า หรือทางเลือกของสิ่งที่ประเมินนั้น หรือเพื่อนำมาตีค่าเป็นความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน (เสนอ ภิรมจิตร์ผ่อง, 2542:2)

ประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ทำต่อจากการวัด เป็นการตัดสินใจ สรุปคุณค่าอย่างมีกฎเกณฑ์ (บุญเชิด ภิญญโณนนตพงษ์, 2544:7 อ้างจาก จิราภรณ์ ศิริทวี, 2544:1)

การประเมิน เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสาระการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะและคุณธรรมของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2546:11)

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การประเมินผล เป็นการตีความ การตัดสิน หรือการพิจารณา ข้อมูลที่ได้จากการวัดผล โดยใช้หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของผู้ประเมินร่วมกัน ซึ่งผลการประเมินที่ตัดสินออกมาจะอยู่ในรูปแบบเชิงคุณภาพ เช่น ผ่าน-ไม่ผ่าน, ดี-ไม่ดี, สูง-ต่ำ เป็นต้น

1.3 การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

เครื่องมือในการวัดผลอาจมีที่มาใน 3 แนวทาง ได้แก่ การใช้เครื่องมือมาตรฐานที่มีอยู่แล้ว การดัดแปลงเครื่องมือที่มีผู้สร้างไว้แล้ว หรือการสร้างเครื่องมือเองทั้งหมด ผู้สอนสามารถจัดหาเครื่องมือได้ทั้ง 3 แนวทางตามความเหมาะสม สำคัญที่ผู้สอนต้องมั่นใจได้ในคุณภาพของเครื่องมือ นั้น หากผู้สอนจะสร้างเครื่องมือเอง ควรจะได้ศึกษาตัวอย่างของเครื่องมือที่เคยมีผู้สร้างไว้ก่อนและใช้ความพิถีพิถันในการดัดแปลง หรือสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนเพื่อให้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนให้มากที่สุด (ศิริเดช สุขีวะ, 2546:58)

ลักษณะเครื่องมือที่เคยใช้ในการวัดผลและประเมินผล วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผล จึงต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ย่อยๆ ได้เปลี่ยนไปเป็น การประเมินผลสำเร็จตามเป้าหมายการเรียนรู้ (Learning Goals) ที่มีลักษณะเป็นองค์รวมมากกว่าปลีกย่อย (เอกรินทร์ สีมหาศาล, 2546:226)

การจัดทำแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอนของครูต้องดำเนินการไปพร้อมๆ กันกับการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนมาตรฐาน บางส่วนจะเน้นการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจที่ต้องใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดผลตามที่เคยกระทำกันมา แต่มาตรฐานการเรียนรู้บางส่วนจำเป็นต้องใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านคุณลักษณะและมีมาตรฐานบางส่วนที่สามารถกำหนดภาระงานให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อแสดงความสามารถตามสภาพจริงออกมาได้

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อจัดการสอนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าวจึงมีหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมของลักษณะแต่ละมาตรฐาน การออกแบบเครื่องมือและการเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลจึงต้องมีรูปแบบสอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ จุดประสงค์การสอนและพฤติกรรมที่คาดหวังตามมาตรฐานเหล่านั้นด้วย(เอกรินทร์ สีมหาศาล,2546:226)

หลักการสร้างเครื่องมือ

สมประสงค์ ปิ่นจินดา(2527: 95) ได้กล่าวว่าเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการวัดและประเมินทางการศึกษานั้นจะต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับจุดประสงค์ จึงต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. กำหนดจุดประสงค์และรายการสิ่งที่จะวัดหรือประเมินให้ชัดเจน
2. สร้างรายการสิ่งที่จะตรวจวัดให้ครบถ้วน
3. สร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับรายการที่จะตรวจวัด เช่น บางรายการใช้การสังเกต แต่บางรายการใช้การตรวจสอบเอกสาร
4. ถ้าเป็นแบบสอบถามหรือแบบทดสอบควรมีการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขก่อนเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้จริง
5. ควรกำหนดวิธีการให้ง่ายแก่การที่จะให้คะแนนและแปลความหมายเป็นจำนวนหรือค่าระดับ
6. ให้นำความคิดเห็นส่วนตัวไปสอดแทรกหรือมีอิทธิพลต่อการสังเกตหรือการสัมภาษณ์ ตลอดจนการบันทึก

7. คำสั่งและคำชี้แจงต้องมีความเป็นปรนัย มีความเที่ยงตรงสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน(2532: 53) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนไว้ 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดขอบเขต เพื่อให้ผู้สร้างได้เกิดความชัดเจนในสิ่งที่จะวัด มองเห็นความเป็นไปได้ในการสร้างเครื่องมือ และกำหนดขอบเขตการวัดได้ชัดเจน โดยใช้หลักการดังนี้

สร้างไปทำไม ใครเป็นผู้ตอบ ใช้เครื่องมือในเวลาใด ใช้เวลาเท่าไร ใครเป็นผู้ใช้เครื่องมือ มีแรงงาน เวลา และเงินมากน้อยเพียงไร ต้องการให้มีคุณภาพระดับไหน

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นความคาดหวังของผู้สร้างเครื่องมือว่าจะนำไปใช้วัดลักษณะของผู้เรียนด้านใด โดยจะต้องเขียนจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน ซึ่งเรียกว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ขั้นที่ 3 การระบุเนื้อหาที่จะวัด ผู้สร้างต้องมีความรู้ในสิ่งที่จะวัด สามารถจำแนกเนื้อหาที่จะวัดออกเป็นหมวดหมู่ได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์และถูกต้อง

ขั้นที่ 4 การทำตารางโครงสร้าง ประกอบด้วย เนื้อหาและจุดมุ่งหมายการวัด โดยผู้สร้างจะเลือกวัดเนื้อหาใดด้วยจุดมุ่งหมายใดก็สามารถทำเครื่องหมายถูกลงในช่องตาราง เพื่อเป็นการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 5 การให้น้ำหนักในตารางโครงสร้าง เป็นการกำหนดให้กับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายมีค่าเท่าไร โดยระบุค่าเป็นร้อยละ

ขั้นที่ 6 การกำหนดประเภทของข้อ ประเภทเครื่องมือ คะแนนรายข้อ และจำนวนข้อ ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงระยะเวลาการตอบคำถาม และวิธีการตอบคำถาม เช่น ทำเครื่องหมาย เต็มคำ หรือเขียนข้อความ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างกัน

ขั้นที่ 7 การเขียนข้อความ ต้องเขียนให้สอดคล้องระหว่างเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และประเภทของข้อความ และระบุคำถามให้ชัดเจน

ขั้นที่ 8 การจัดทำเครื่องมือ ให้จัดเรียงข้อความ หรือแบ่งหมวดหมู่ข้อความตามประเภทของข้อความ เขียนคำชี้แจง คำนำ หรือวิธีการตอบให้ชัดเจน จัดพิมพ์เป็นรูปแบบให้สวยงามและน่าสนใจ

ขั้นที่ 9 การทดลองใช้ มีการตรวจสอบเครื่องมือ ทดลองตอบ ปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงจัดพิมพ์ตามจำนวนคนที่คาดการณ์ไว้

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน(2532: 53) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียนไว้ 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การทดลองใช้กับกลุ่มจริง ผู้สร้างจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของการทดลอง ทำหน้าที่บันทึกขั้นตอนการทดสอบ การเกิดปัญหาและการแก้ไขปัญหา แล้วนำผลการตอบมาวิเคราะห์ และสรุปรายข้ออย่างละเอียด

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติภาคบรรยาย เลือกแบบทดสอบข้อที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ ตรวจให้คะแนน แจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าต่างๆ ทางสถิติ

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์รายข้อ เป็นการสรุปการตอบรายข้อ โดยดูความสัมพันธ์ และลักษณะการแจกแจงข้อมูลและค่าทางสถิติ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์คะแนนรวม เป็นการเสนอลักษณะการแจกแจงข้อมูลกลุ่ม จะทำให้ได้ข้อสรุปว่าคะแนนเป็นอย่างไร ปกติ หรือเบ้ และแบบวัดนี้มีผู้ตอบได้มากหรือน้อย

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าความตรง(Validity) เป็นการวิเคราะห์ค่าความตรง 3 ประเภท คือ ความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามทฤษฎี และความตรงตามเกณฑ์

ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง(Reliability Coefficient) เป็นการหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) หรือความคงเส้นคงวา (Stability)

ขั้นที่ 7 การปรับปรุงเครื่องมือ เป็นการนำผลวิเคราะห์มาพิจารณารายข้อว่าจะตัดทิ้งปรับปรุงอย่างไร ทำการแก้ไขแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มใหม่

ขั้นที่ 8 ประกิติวิสัย(Norm) การหาค่าปรกติวิสัยจะช่วยให้การใช้เครื่องมือ การแปลความหมายเป็นไปได้ง่ายและสะดวก ซึ่งจะได้ข้อมูลจากกลุ่มจริงขนาดใหญ่ โดยคำนวณคะแนนมาตรฐานและการคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูลกลุ่มใหญ่

ขั้นที่ 9 การสรุปผล ผู้สร้างจะต้องเขียนคู่มือการใช้ ซึ่งประกอบด้วย

- แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องมือ
- กรอบการสร้าง ตารางโครงสร้าง
- ข้อความทั้งหมด (เครื่องมือวัดหรือแบบทดสอบ)
- การสรุปผลด้านคุณภาพ
- วิธีการใช้และการแปลผล

ลักษณะของเครื่องมือวัดผลที่ดี

สิ่งสำคัญที่จะทำให้การประเมินทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นที่เชื่อถือได้ก็คือ การใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนการสอนที่มีคุณภาพดีซึ่งจะพิจารณาได้จากคุณลักษณะที่ดีของเครื่องมือดังกล่าวดังต่อไปนี้

1. ความเที่ยงตรง(Validity)

ความเที่ยงตรงหรือความตรง เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างยิ่งของเครื่องมือวัดผลทุกประเภท เพราะเป็นดัชนีที่จะบอกให้ทราบว่าเครื่องมือวัดผลชนิดนั้นสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้มากน้อยเพียงใด ถูกต้องตรงตามความมุ่งหมายหรือไม่ ความเที่ยงตรง แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง เครื่องมือที่วัดได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด และสามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

1.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง เครื่องมือที่วัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่มีลักษณะเป็นนามธรรมที่ต้องการจะวัดได้

1.3 ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) หมายถึง เครื่องมือที่วัดได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนในปัจจุบัน

1.4 ความเที่ยงตรงในการพยากรณ์ (Predictive Validity) หมายถึง เครื่องมือที่วัดได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. ความเชื่อมั่น (Reliability)

ความเชื่อมั่นหรือความเที่ยง เป็นความสามารถของเครื่องมือวัดที่สามารถจะให้ผลคงที่ไม่ว่าจะวัดซ้ำกี่ครั้งก็ตาม หรืออาจกล่าวได้ว่าผลจากการวัดด้วยเครื่องมือชุดหนึ่งจะมีค่าความเชื่อมั่น ถ้านำเครื่องมือชุดนั้นไปวัดซ้ำกับนักเรียนชุดเดิมแล้วนักเรียนได้คะแนนในลำดับที่เหมือนเดิมหรือใกล้เคียงกัน

3. ประสิทธิภาพในการใช้ (Efficiency)

เป็นคุณภาพของเครื่องมือวัดผลที่สามารถให้ผลการวัดได้มากและถูกต้อง โดยลงทุนในด้านต่างๆ น้อย เช่น ใช้เวลาในการทำเครื่องมือ น้อย ลงทุนไม่มาก ประหยัดในเรื่องเวลา และแรงงานที่ใช้ ดังนั้นการเลือกใช้เครื่องมือจะต้องพิจารณาว่าควรใช้เครื่องมือชนิดใดจึงจะมีประสิทธิภาพในการใช้ดี

4. ยุติธรรม (Fair)

เครื่องมือที่จะใช้ในการวัดผลการเรียนการสอน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความยุติธรรม กล่าวคือจะต้องไม่ให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบในกลุ่มคนที่ถูกวัดด้วยกัน และคุณลักษณะข้อนี้มีความจำเป็นมากถ้าต้องการที่จะนำผลจากการวัดนักเรียนแต่ละคนมาเปรียบเทียบกัน โดยเฉพาะในการวัดเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ความสะดวกในการใช้

เครื่องมือวัดผลที่ดีจะต้องใช้ง่าย สะดวก มีค่าชี้แจงชัดเจน การใช้เครื่องมือไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นๆ ที่ยุ่งยากมากมาย และไม่ทำให้เกิดปัญหาให้กับผู้ที่นำเครื่องมือไปใช้ (พิมพา สุวรรณฤทธิ์, 2542:29)

1.4 ประเภทเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลในสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเครื่องมือและวิธีการต่างๆ ในการวัดและประเมินผล ซึ่งมีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผล ดังเช่น พิมพา สุวรรณฤทธิ์

ล้วน อังคณา สายยศ บุรชัย ศิริมหาสาคร เป็นต้น ได้กล่าวถึงเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

แบบสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ส่วนมากจะให้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวัดผล ก็ต่อเมื่อต้องการจะทราบบุคลิกภาพ ท่าทาง วาจา ปฏิภาณไหวพริบของผู้ตอบ หรือ เมื่อต้องการที่จะทราบรายละเอียดของเรื่องที่จะสัมภาษณ์อย่างลึกซึ้ง

แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวัดผล มีลักษณะการเก็บข้อมูลคล้ายแบบทดสอบ คือให้ผู้สอบแสดงความรู้ที่ออกมาจากใจจริง ที่ต่างจากแบบทดสอบก็ตรงที่การแสดงความคิดเห็นนั้น ไม่มีถูกมีผิด เป็นการแสดงความคิดเห็นตามเสรีของผู้ตอบ ยิ่งเป็นแบบไม่ต้องให้เขียนชื่อผู้ตอบด้วย การตอบแบบสอบถามยิ่งจะได้รับความจริงออกมามากที่สุด ความจริงแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบสำรวจ (Inventory) ก็ถือเป็นลักษณะหนึ่งของแบบสอบถามเหมือนกัน เพียงแต่มีจุดมุ่งหมายในการถามแตกต่างกันเท่านั้นเอง

การจัดอันดับคุณภาพ เป็นเครื่องมือวัดและประเมินค่าสถานการณ์หรือคุณลักษณะต่างๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขโดยตรงได้ แต่เป็นการจัดอันดับของสิ่งต่างๆ ตามลักษณะของคุณภาพว่ามีมากน้อยเพียงใด การวัดประเภทนี้ได้แก่ วัดความดี ความงาม ความสะอาด ความประพฤติ ฯลฯ ซึ่งจะให้เป็นตัวเลขตรงๆ ไม่ได้ จำเป็นจะต้องออกแบบเครื่องมือวัดด้านนี้เป็นพิเศษ

แบบทดสอบครูสร้าง เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบนักเรียนในชั้นเรียน

แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหาและมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย มีความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่น

แฟ้มผลงาน หมายถึง ภาชนะหรือแหล่งที่เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และเป็นตัวอย่างผลงานดีเด่นที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว เพื่อใช้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงพัฒนาการและความสำเร็จในการทำงานของบุคคล

ระเบียบสะสม เป็นเอกสารที่ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลทุกด้านของผู้เรียนแต่ละคนอย่างต่อเนื่องหากประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลในระเบียบสะสมแล้ว จะทำให้เห็นพัฒนาการและก็จะเห็นแนวโน้มที่จะเป็นของผู้เรียนได้

การประเมินแบบรูปรีค คือ กฎ หรือ กติกา ซึ่งตั้งขึ้นเป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนให้สามารถแยก

ระดับผลการเรียนรู้หรือผลงานได้อย่างชัดเจน มีการบรรยายถึงคุณลักษณะของแต่ละระดับจากดีมากไปจนถึงต้องปรับปรุงแก้ไข

แบบตรวจสอบรายการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะ หรือการปฏิบัติว่า ผู้ถูกประเมินมีหรือไม่มี ทำหรือไม่ทำและพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่ทำมีความถี่เท่าไร นิยมใช้ในการประเมินด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย

การเขียนรายงาน,เรียงความ,ทบทวนวรรณกรรม คือ การเขียนเรื่องทางวิชาการที่ได้ศึกษาค้นคว้ามา เป็นอย่างดี และเรียบเรียงอย่างมีระเบียบแบบแผน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องที่ศึกษายิ่งขึ้น

แถบบันทึกเสียง-ภาพ หมายถึง วัตถุหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกเสียง และภาพ เพื่อเป็นหลักฐาน ในการประกอบการวัดและประเมินผล

คอมพิวเตอร์-คาราโอเกะ หมายถึง โปรแกรมที่ใช้ในการเก็บข้อมูล หรือแปรข้อมูล เพื่อใช้ในการ วัดและประเมินผล

การประเมินตนเอง เป็นกระบวนการประเมินความรู้ ความสามารถวิธีหนึ่งที่ต้องทำความเข้าใจกับการประเมินผลโดยวิธีอื่นๆ การประเมินตนเองทำได้โดยกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน ใช้การวัดผลและประเมินผลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม ผลที่ได้ จะช่วยให้ทราบสภาพที่แท้จริงทั้งจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการพัฒนาการประเมินตนเอง และพัฒนาตนเอง จึงเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป และต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าของงานที่ปฏิบัติ

การประเมินโดยครู เป็นการประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน การประเมินโดยเพื่อน เป็นการประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยเพื่อนเป็นผู้ประเมินให้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การฟังเสียง(audition) จากเสียงจริงหรือเทป เป็นการประเมิน โดยการฟังจากการปฏิบัติจริงของผู้ปฏิบัติ โดยผู้ที่ประเมินมีความรู้และประสบการณ์ทางดนตรีอย่างมาก สมุดบันทึกเหตุการณ์ เป็นเครื่องมือในการใช้บันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับผู้เรียน โดยจะบันทึกขณะปฏิบัติกิจกรรมทางดนตรี เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการวัด และประเมินผล

การบันทึกโน้ต,ประพันธ์เพลง,เรียบเรียงเพลง เป็นเครื่องมือทดสอบเกี่ยวกับทักษะการอ่านและเขียนโน้ต การสร้างสรรค์ทางดนตรี

วิธีการที่ใช้วัดและประเมินผล

การให้ปฏิบัติจริง เป็นวิธีการประเมินที่ผู้ประเมินสังเกตด้านต่างๆ ขณะผู้เรียนกำลังปฏิบัติดนตรี

การสังเกต หมายถึง การพยายามใช้ประสาทสัมผัสเพื่อแสวงหาความรู้หรือข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย หรืออาจกล่าวว่าการสังเกตเป็นการเฝ้าดูอย่างเอาใจใส่และจดบันทึกปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ต้องการอย่างเป็นระบบ

การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมายตามความประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าก่อน ระหว่างผู้สัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์

การตรวจผลงาน เป็นการวัดและประเมินผลงาน ที่เสร็จสิ้นแล้ว

การจัดนิทรรศการ เป็นการประเมินผลงานการแสดงและผลงานจากแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน ต่อหน้าสาธารณะ

การบันทึกเสียง-ภาพ เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้เทคโนโลยีบันทึกผลงานเพื่อประกอบการประเมินผล

การประเมินโครงการ เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนในด้านการนำเอาความรู้และทักษะที่ตนเองมี มาใช้ในการทำงานที่มอบให้ได้มากน้อยเพียงใด

การวิจารณ์ เป็นวิธีการประเมินที่เกิดจากการพูดหรือเขียนเพื่อบอกให้ทราบถึงข้อดีและข้อด้อยของผู้เรียน

การวิเคราะห์ดนตรี เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้ทางดนตรีในด้านการใช้เหตุผล

การสำรวจ เป็นวิธีการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาตัดสินในการวัดและประเมินผล

แบบทดสอบที่นักเรียนสร้าง เป็นแบบทดสอบที่เกิดจากนักเรียนได้นำความรู้ ความสามารถและทักษะมาออกแบบสร้างเป็นแบบทดสอบขึ้น

การเสนอผลงาน-บทความ เป็นวิธีการวัดและประเมินผลจากผลผลิตทางด้านวิชาการของผู้เรียน

การวิจัย, คั่นคว่าดนตรีในท้องถิ่น เป็นวิธีการประเมินความรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาคั่นคว่าความรู้ทางดนตรีในท้องถิ่นของตนเอง

การแก้ไขปัญหา ผู้เรียนจะถูกประเมินโดยวิธีการแก้ไขปัญหาจากหัวข้อที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษา

ผลผลิตทางการปฏิบัติ หมายถึง การวัดและประเมินผลโดยดูจากผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติจริง

เพื่อนช่วยเพื่อนและประเมินเพื่อน เป็นวิธีการประเมินที่ให้เพื่อนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ

เพื่อนและประเมินความรู้ความสามารถของเพื่อน

การทดสอบแบบตอบโต้กระดาน เป็นการตอบคำถามโดยการเขียนความรู้ที่มีทั้งหมดลงในกระดาน

ซึ่งจะเป็นทั้งปรนัย หรืออัตนัยก็ได้

ประพันธ์เพลงของตนเอง เป็นวิธีการประเมินทักษะด้านการสร้างสรรค์ทางดนตรี โดยประเมินจากผลงานด้านการประพันธ์เพลง

สมุดบันทึกคนตรีของนักเรียน เป็นการประเมินจากการพัฒนาความรู้และทักษะทางดนตรีของ
ผู้เรียนที่ได้บันทึกไว้ในสมุดบันทึกคนตรีของผู้เรียน
เสนอโครงการกลุ่ม เป็นการประเมินผลโดยการเสนอผลงานในรูปแบบของโครงการกลุ่ม โดยผู้
ประเมินจะดูจากขั้นตอนการทำงานและผลสำเร็จของงาน
การรายงานกลุ่ม เป็นการประเมินจากนำเสนอความรู้ของผู้เรียนเป็นกลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะศึกษาค้นคว้า
หาข้อมูลความรู้ทางดนตรีแล้วนำความรู้ที่ได้นั้นมาถ่ายทอดให้ผู้ประเมินได้
รับทราบ โดยจะมีการเขียนรายงานและการนำเสนอด้วยการบอกเล่าต่อหน้าผู้ฟัง
การอภิปราย-สาธิต เป็นวิธีการวัดและประเมินผลที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางการปฏิบัติอย่างเป็น
ขั้นตอนหรือกระบวนการที่จะได้มาของผลงานนั้นๆ
การทดสอบโสตประสาท เป็นวิธีการวัดและประเมินผลในเรื่องของเสียงดนตรีที่ผู้เรียนจะต้อง
แสดงความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์เสียงต่างๆ
การประเมินตามสภาพจริง หมายถึง การประเมินโดยใช้ข้อมูลจากผลงานหรือการแสดงออก ที่
เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่สะท้อนผล
การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. การวัดและประเมินผลตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 26 ได้ระบุไว้ว่า
ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การ
สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการ
สอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อและให้นำผล
การประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึง การวัดผลและประเมินผล
ไว้ว่าการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียน
ของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่าง
เต็มตามศักยภาพ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติใน
การวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมิน ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจน การประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้ง ภายในและนอกสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียนคือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอัน พึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือไม่/เพียงใด ดังนั้น การวัดและ ประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการ เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการ เรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจาก โครงการหรือแฟ้มสะสมผลงาน ผู้ใช้ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญ คือ ตัวผู้เรียน ผู้สอน และพ่อแม่ ผู้ปกครอง จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และค้นหาข้อมูลเกณฑ์ ต่างๆ ที่จะทำให้สะท้อนให้เห็นภาพสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะทราบระดับ ความก้าวหน้า ความสำเร็จของตน ครู ผู้สอนจะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่ม สามารถให้ระดับคะแนนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของตนเองได้ ขณะที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน

สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษา

การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการ เรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผล การประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ ของวงกลุ่มสาระต่างๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม และจัดให้มีการ ประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้าย ของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดต่อไป ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน จะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

3. การวัดและประเมินผลในสาระดนตรี

3.1 สาระดนตรีระดับประถมศึกษา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ ที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ 1.ภาษาไทย 2.คณิตศาสตร์ 3.วิทยาศาสตร์ 4.สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5.สุขศึกษาและพลศึกษา 6.ศิลปะ 7.การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี 8. ภาษาต่างประเทศ

ในสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วยสาระที่ 1 ทักษะศิลป์ สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ สาระที่ 2 ดนตรีประกอบด้วยมาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544:18)

ในมาตรฐาน ศ 2.1 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นไว้ดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. เข้าใจว่าเสียงกำเนิดได้ด้วยวิธีการต่างๆ	1. เข้าใจเสียงที่บรรเลงเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ทั้ง บรรเลงเดี่ยว และบรรเลงเป็นวง ระบุได้ว่าพื้นฐานทางดนตรีสามารถใช้ในการสื่อความรู้สึก
2. จับร้องและบรรเลงดนตรีโดยใช้องค์ประกอบของดนตรีให้ได้ผลตามที่ต้องการ	2. จับร้องและบรรเลงดนตรี โดยใช้ประสบการณ์ จินตนาการจากการสังเกต องค์ประกอบดนตรีและเทคนิคเบื้องต้นให้ได้ผลตามความต้องการ
3. ใช้เครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย	3. ใช้และเก็บรักษาเครื่องดนตรีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
4. แสดงออกถึงการรับรู้ความไพเราะของเสียง	4. แสดงออกถึงความรู้สึกในการรับรู้ความไพเราะเสียงของดนตรีด้วยวิธีการต่างๆ ตามความสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (ต่อ)	
ป. 1-3	ป. 4-6
5. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เสียงขับร้อง เสียงเครื่องดนตรีของ ตนเองและผู้อื่น	5. แสดงความคิดเห็นเรื่ององค์ประกอบดนตรี ตามหลักการทางดนตรี
6. สร้างสรรค์ทางดนตรีและนำความรู้ทางดนตรี ไปใช้กับวิชาอื่นๆ และชีวิตประจำวันได้	6. สร้างสรรค์ทางดนตรีและนำความรู้ทางดนตรี ไปใช้กับวิชาอื่นๆ และชีวิตประจำวันได้

ในมาตรฐาน ศ 2.2 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นไว้ดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	
ป. 1-3	ป. 4-6
1. รู้ว่าดนตรีมาจากยุคสมัยและสถานที่ต่างกัน	1. รู้ว่าดนตรีสะท้อนให้เห็นถึงแหล่งที่มา
2. สนใจดนตรี อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล	2. ฟังพอใจและยอมรับในภูมิปัญญาของการ สร้างงานดนตรี การสืบทอดงานดนตรีที่ เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิ ปัญญาไทยและสากล

3.2 การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย

ในการประเมินผู้สอนจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีคุณภาพ มีการเก็บข้อมูลรอบด้านอย่าง
แม่นยำ และมีเกณฑ์การตัดสินที่เหมาะสมแล้ว เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินผลตามสภาพ
จริง ความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะประเมิน ก็เป็นหัวใจสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำการวัดผล
ประเมินผลการเรียนรู้ โดยเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการประเมินนั้นจะต้องสอดคล้องและเหมาะสม
กับเนื้อหาดนตรีตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยแบ่งเป็น
ทักษะทางดนตรี ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการร้องและปฏิบัติเครื่องดนตรี องค์ประกอบดนตรี
ทักษะการเคลื่อนไหว และทักษะการสร้างสรรค์ ส่วนเนื้อหาที่เป็นความรู้ ได้แก่ ความสัมพันธ์
ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม คุณค่าของดนตรี

ผู้วิจัยจึงจำแนกเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผล เพื่อให้เกิดการวัดผลประเมินผลที่
หลากหลาย สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาทางดนตรี ดังนี้

ตารางจำแนกเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล	วิธีการวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ 1. ประวัติศาสตร์ดนตรี ยุคสมัย แหล่งที่มา	- แบบสัมภาษณ์, แบบทดสอบ, การเขียนรายงาน/เรียงความ	- การสัมภาษณ์, การตรวจผลงาน, การจัดนิทรรศการ, การรายงาน, การทดสอบ, การวิจัยค้นคว้า, การอธิบาย
2. องค์ประกอบดนตรี	- แบบทดสอบ แฟ้มสะสมงาน การบันทึกโน้ต	- การทดสอบ, สมุดบันทึกดนตรีรายงาน
3. ภูมิปัญญาไทย สาขาท้องถิ่น	- แฟ้มสะสมงาน, แบบสำรวจ, แบบสัมภาษณ์, แบบทดสอบ, การเขียนรายงาน/เรียงความ	- การสัมภาษณ์, การตรวจผลงาน, การจัดนิทรรศการ, การรายงาน, การทดสอบ, การวิจัยค้นคว้า, การอธิบาย
ด้านทักษะ 1. การฟัง	- แบบสอบถาม, แบบทดสอบ, แบบสังเกต, แบบสัมภาษณ์	- การให้ปฏิบัติจริง, การทดสอบโสตประสาท, การอธิบาย, การเขียนรายงาน
2. การอ่านเขียน	- แบบบันทึกโน้ต, แบบทดสอบ, แบบสังเกต, แบบสำรวจ	- การสังเกต, การบันทึกเสียง, การวิจารณ์, การวิเคราะห์
3. การร้องและปฏิบัติเครื่องดนตรี	- แบบสังเกต RUBRIC ประเมินตนเอง เพื่อนและครูประเมิน คอมพิวเตอร์-คาราโอเกะ แบบสำรวจรายการ การจัดอันดับคุณภาพ	- การให้ปฏิบัติจริง, การเสนอผลงาน, การทดสอบ
4. การเคลื่อนไหว	- แบบสังเกต RUBRIC แบบสำรวจรายการ	- การให้ปฏิบัติจริง, การตรวจผลงาน, การจัดนิทรรศการ การบันทึกภาพ-เสียง, การสาธิต, การประเมินสภาพจริง

ตารางจำแนกเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผล (ต่อ)

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล	วิธีการวัดและประเมินผล
5. การสร้างสรรค์	- การประพันธ์ การเรียบเรียง เพิ่มสะสมงานแบบสัมผัส แบบสอบลาม เพิ่มสะสมงาน การเขียนรายงาน-เรียงความ	- การให้ปฏิบัติจริง, การ ประพันธ์เพลง, การสังเกต, การประเมินโครงการ, ครู ประเมิน, ประเมินตนเอง, ประเมินตามสภาพจริง การให้ปฏิบัติจริง, การ ประพันธ์เพลง, เพื่อนช่วย เพื่อน, การวิเคราะห์, การ วิจารณ์, การตรวจผลงาน, การ แก้ไขปัญหา, การประเมิน สภาพจริง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัชรินทร์ ศรีรักษาและคณะ (2547:บทคัดย่อ) การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ผลการศึกษาการพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่าหลักการและวิธีการวัดและประเมินผลของหลักสูตรเก่า และหลักสูตรใหม่ มีวิธีการและหลักการคล้ายคลึงกัน แตกต่างกันใน ส่วนการแยกประเมินเป็นรายวิชาในหลักสูตรเก่าสำหรับหลักสูตรใหม่ได้รวมการวัดและประเมินผลเป็นกลุ่มสาระวิชา การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลของกลุ่มสาระศิลปะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนในกลุ่มสาระดีขึ้นหรือสูงขึ้น ซึ่งเกิดจากการนำผลการเรียนในสาระวิชาทัศนศิลป์ สาระวิชาดนตรี และสาระวิชานาฏศิลป์มารวมกันและคิดค่าเฉลี่ยผลการเรียนรวมกันแล้วตีค่าระดับคะแนนเป็นเกรดเดียวกัน ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้การพัฒนารูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผลในการวิจัยครั้งนี้ ยังทำให้อาจารย์ในกลุ่มสาระมีความสัมพันธ์กันในการทำงาน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน มีการนำแผนงานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและมี

การตรวจสอบผลการประเมินผลร่วมกัน ทำให้เกิดการบูรณาการในการวัดและประเมินผลในกลุ่มสาระวิชาศิลปะดีขึ้น

ณรงค์ แจ่มใจ (2543:บทคัดย่อ) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการวัดและประเมินผลการเรียน ความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาในการวัดและประเมินผลการเรียน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของอาจารย์ผู้สอน สายอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 12 จำนวน 328 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยแบบวัดความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 และแบบสอบถามปัญหาด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 ~b ผลการวิจัยพบว่า 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลภาคทฤษฎี คือ แบบทดสอบแบบเลือกตอบสำหรับการวัดผลภาคปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนใช้การผลิตชิ้นงานเป็นเครื่องมือและคุณภาพของผลงาน มีการวัดด้านเจตคติโดยใช้แบบ วัดความรับผิดชอบในงาน การวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนจะวัดในระดับความเข้าใจ การประเมินผลการเรียนจะทำภายหลังสิ้นสุดการสอนเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับการตัดเกรดใช้แบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์ร่วมกัน 2. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และอาจารย์ผู้สอนที่ทำการสอนในสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 3. อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการปฏิบัติ ด้านเครื่องมือและการบริการ จากหน่วยงานในการวัดและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และอาจารย์ผู้สอนที่ทำการสอนในสาขา วิชาต่างกัน มีปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการปฏิบัติ ด้านเครื่องมือและการบริการจากหน่วยงาน ในการวัดและประเมินผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 4. อาจารย์ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คือ ต้องการให้หน่วยงานมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน ต้องการมีเจ้าหน้าที่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนโดยตรง

สันต์ เกษมทรัพย์ วิทยานิพนธ์นี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติ ปัญหา และความต้องการด้านการวัดและประเมินผล วิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 กลุ่มตัวอย่างคือครูที่สอนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 244 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 11 จำนวน 93 โรง ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. สภาพการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์ การเลือกใช้วิธีการวัดผลระหว่างเรียนส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบ การให้ทำแบบฝึกหัด และการซักถาม จุดประสงค์ของการวัดผลระหว่างภาคส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อเก็บคะแนนและเพื่อทราบระดับความรู้พื้นฐานของนักเรียน แบบทดสอบส่วนใหญ่ครูสร้างเอง การวิเคราะห์ข้อสอบมีการวิเคราะห์เป็นส่วนน้อย การเฉลยคำตอบหลังสอบมีเป็นส่วนน้อย การสร้างคลังข้อสอบส่วนใหญ่ไม่มี 2. ปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พ.ศ.2533 มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อยกเว้น การกำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดวิชาคณิตศาสตร์มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น การกำหนดเกณฑ์หรือวิธีตรวจให้คะแนนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านวิธีการวัดและประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น การใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและการใช้ข้อสอบแบบให้ตอบยาวๆ หรือแบบให้แสดงวิธีทำมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านการตัดสินผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มีปัญหา อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ 3. ความต้องการความช่วยเหลือในด้านการวัดและประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีความต้องการมากกว่าข้ออื่น ๆ คือ ต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการจัดหาคู่มือหรือข้อสอบในการวัดและประเมินผลบริการครู อย่างทั่วถึง รองลงมาคือต้องการให้กรมวิชาการจัดทำคลังข้อสอบหรือข้อสอบมาตรฐานวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นตัวอย่างหรือให้ครูยืมใช้ และข้อที่มีความต้องการน้อยกว่าข้ออื่นๆ คือให้หัวหน้าหมวดคณิตศาสตร์แนะนำช่วยเหลือด้านการวัดและประเมินผลแก่ครูในหมวด ส่วนความต้องการด้านอื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมอีก เช่น ต้องการให้มีการอบรม การวัดและประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์ต้องการให้ครูปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผล มากขึ้น และต้องการให้ศูนย์คณิตศาสตร์ในจังหวัดมีบทบาทในการวัดและประเมินผลมากขึ้น เป็นต้น

วลีพรรณ สว่างอรุณ (2531:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเอกรักษาความปลอดภัยและวิชาเอกพลศึกษา พุทธศักราช 2529 ผลการวิจัยในด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า การวัดผลและประเมินผลของอาจารย์แต่ละคนไม่เหมือนกัน ข้อสอบไม่ได้มาตรฐาน ประสิทธิภาพของการวัดผลและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ผู้สอนใช้การวัดผลและประเมินผลด้วยการวัดความจำเป็นหลัก

ศิลปชัย กงตาล (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี ปฏิบัติในสถาบันราชภัฏเพื่อศึกษาการวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรีปฏิบัติของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ กลุ่มประชากรได้แก่ อาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีในสถาบันราชภัฏ ผลการวิจัย พบว่า ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลของอาจารย์ดนตรี ในสถาบันราชภัฏโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี สภาพการวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรีปฏิบัติของอาจารย์ดนตรีในสถาบันราชภัฏโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาของการวัดผลอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบความแตกต่างด้านตัวแปรเพศ ประสบการณ์การสอนดนตรี วุฒิการศึกษาทางดนตรีกับการวัดผลและประเมินผล พบว่าไม่แตกต่างกัน

สมพงษ์ เรืองศรี (2530:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวัดผลและประเมินผลวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีสภาพการปฏิบัติระดับดีมากในเรื่องเกี่ยวกับแบบทดสอบปรนัยด้านความรู้ การใช้การสังเกตในด้านทัศนคติ ส่วนปัญหาในการประเมินผลนั้นส่วนมากมีปัญหาในเรื่องขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการวิเคราะห์ข้อสอบ ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการประเมินผล การสังเกตการณ์ปฏิบัติทำได้ยาก ประสบการณ์ของครูที่สอน 1-5 ปี และมากกว่า 5 ปี พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการวัดผลประเมินผล โดยมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

นายสรายุทธ บุญแสน (บทคัดย่อ) ได้รายงานการวิจัยกระบวนการพัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง สำหรับครูโรงเรียนบ้านแกววิทยายน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความสามารถในด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวัดและประเมินผลจึงดำเนินไปตามแบบเดิม เน้นการวัดและประเมินผลด้านความรู้ความจำโดยการใช้ข้อสอบ วัดและประเมินผลเพื่อตัดสินได้ตก ไม่ได้นำผลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนหรือพัฒนาผู้เรียน เมื่อดำเนินการพัฒนากระบวนการพัฒนาการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับครู โดยการพัฒนาในระยะที่ 1 ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการศึกษาเอกสาร การประชุมปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อย ปรากฏว่า ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพิ่มขึ้นจำนวน 9 คน อย่างไรก็ตามยังมีข้อบกพร่องที่ควรได้รับการปรับปรุง คือ การดำเนินการพัฒนากระบวนการพัฒนาการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ควรให้สอดคล้องเหมาะสมกับเวลาและกิจกรรม ควรใช้วิธีการพัฒนาครูหลาย ๆ วิธีควบคู่กันให้สอดคล้องกับความต้องการของครูและให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ส่วนการพัฒนาในระยะที่ 2 ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการ

ปฏิบัติจริงในโรงเรียนและการนิเทศภายใน โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและวัดประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมและการวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ได้แก่ การเลือกชิ้นงาน การประเมินผลโดยครูโดยเพื่อน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน และสามารถนำความรู้ไปใช้วัดผลประเมินผลควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการวัดและประเมินผล เป็นการวัดและประเมินผลที่ครูมีเจตคติที่ดี นักเรียนและผู้ปกครองพึงพอใจมาก และสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กล่าวโดยสรุป จากการวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการศึกษาเอกสาร การประชุมปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อยการปฏิบัติจริงในโรงเรียนและการนิเทศภายใน ช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนา กล่าวคือ ครูมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครรรชิต สุวภาคย์รังสี (2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ อาจารย์ที่สอนวิชากีตาร์ในสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ จากการวิจัย พบว่า 1. สภาพการวัดผลด้านเครื่องมือ วิธีการ และเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผล พบว่า อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = 2.41$) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า 1.1 อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติในสถาบันราชภัฏมีสภาพการวัดผลด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.25$) อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏมีสภาพการวัดผลด้านวิธีการที่ใช้ในการวัดผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.15$) อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏมีสภาพการวัดผลด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 2.84$) 2. สภาพการประเมินผลด้านเครื่องมือ วิธีการ และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผล พบว่า อาจารย์ที่สอนวิชากีตาร์ในสถาบันราชภัฏมีค่าเฉลี่ยโดยรวมของคะแนนการปฏิบัติในระดับปานกลาง($\bar{x}= 2.28$) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏมีสภาพการประเมินผลด้านเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=2.71$) อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏมีสภาพการประเมินผลด้านวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x}= 1.82$) อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในสถาบันราชภัฏมีสภาพการประเมินผลด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x}=2.32$)

สุจิตรา บุญเกิด (2543:บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยผลการวิจัยพบว่า 1. อาจารย์พลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย คือ ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านทักษะกีฬา ทางด้าน สมรรถภาพทางกาย ทางด้านเจตคติ และทางด้านการประเมินผลวิชาพลศึกษา และปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ทางด้านคุณธรรม 2. นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับน้อย คือทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านทักษะกีฬา ทางด้านเจตคติ และ การประเมินผลวิชาพลศึกษา และปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ทางด้านสมรรถภาพทางกาย และทางด้านคุณธรรม 3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาต่างสถาบันเกี่ยวกับ ปัญหาการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ปัญหาเกี่ยวกับทางด้าน ความรู้ ความเข้าใจ ทางด้านทักษะกีฬา ทางด้านสมรรถภาพทางกาย ทางด้านคุณธรรม ทางด้าน เจตคติ และทางด้านการประเมินผลวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์พลศึกษา และนักศึกษา ต่างสถาบันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 6 ด้าน

อมรทิพย์ สันตวิริยะพันธุ์ (2002: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหา รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหา การจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน สำหรับบุคคลออกทิสติก พุทธศักราช 2543 ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และการทดสอบระหว่างกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน สำหรับบุคคลออกทิสติก พุทธศักราช 2543 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน สำหรับบุคคลออกทิสติก พุทธศักราช 2543 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน

สำหรับบุคคลออทิสติก พุทธศักราช 2543 ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4. ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน สำหรับบุคคลออทิสติก พุทธศักราช 2543 ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 5. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน สำหรับบุคคลออทิสติก พุทธศักราช 2543 ในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

พรทิพย์ ตรงการดี (2542:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์ต่างก็เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและเนื้อหาวิชา อุปกรณ์และสถานที่รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่วนในเรื่องการสอน การวัดและประเมินผลทั้งอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมด 50 สำนักงานเขต เป็นจำนวน 437 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ในระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มมหาสวัสดิ์และกลุ่มกรุงธนบุรี จำนวน 9 สำนักงานเขต ได้แก่ สำนักงานเขตธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ บางกอกน้อย บางพลัด ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางแค และหนองแขมเป็นจำนวน 95 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูสอนดนตรีในกลุ่มมหาสวัสดิ์ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มนี้ เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ใช้แบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบ่งเป็น 2 ด้านดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญในการวัดและประเมินผล
2. ความรู้ ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในด้านการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมใช้แบบสำรวจรายการ และในด้านปัญหาและอุปสรรคของครูดนตรีในการวัดและประเมินผล ใช้คำถามปลายเปิด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการรับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาด้านการวัดและประเมินผลของครูในสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งต่างๆ ประกอบด้วย

- สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล
- หอสมุดดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- เอกสารประกอบการสอน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ google.com โดยค้นหาจากคำต่างๆ ที่ต้องการทราบข้อมูล

2. ปรึกษาและสัมภาษณ์อาจารย์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. เสนอร่างแบบสอบถามต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจและแก้ไขไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ 1. ดร. จวีวรรณ บุญคุ้ม อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จ. นครปฐม 2. ผศ.ดร. ศิลปชัย กงตาล อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จ. นครปฐม และ 3. นางเพียงจันทร์ พงษ์พิพัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางไผ่ สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในด้านความถูกต้องตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ภาษา และข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับครูผู้สอนดนตรีกลุ่มสนามชัยรังสรรค์กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยวิธีการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS+/PC

เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยด้านความคิดเห็นมีค่าความเชื่อมั่น 0.86 และด้านความรู้ความเข้าใจมีค่าความเชื่อมั่น 0.96

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงผู้อำนวยการเขตของทุกเขตในกลุ่มมหาสารคามและกลุ่มกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษา
2. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสำนักงานเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่าง

5. การจัดการกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา 86 ฉบับ ปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 86 ฉบับ มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้
2. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่เป็นรายชื่อหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 และ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล และความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้ดำเนินการวิเคราะห์เป็นขั้นตอนดังนี้

3.1 ให้น้ำหนักคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยกำหนดน้ำหนักขอบคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท์ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้ มากที่สุด-5, มาก-4, ปานกลาง-3, น้อย-2, น้อยที่สุด-1

3.2 หาค่าเฉลี่ย (X) ของคำถามแต่ละด้านแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533 : 138)

4.50 — 5.00	เท่ากับความคิดเห็นและการปฏิบัติมากที่สุด
3.50 — 4.49	เท่ากับความคิดเห็นและการปฏิบัติมาก
2.50 — 3.49	เท่ากับความคิดเห็นและการปฏิบัติปานกลาง
1.50 — 2.49	เท่ากับความคิดเห็นและการปฏิบัติน้อย
1.00 — 1.49	เท่ากับความคิดเห็นและการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามแต่ละข้อในแต่ละด้าน

3.4 นำค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาเสนอในรูปตาราง

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 2 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายของครู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่เป็นรายชื่อ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5. วิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรค ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด โดยหาค่าความถี่จากข้อมูลที่ได้

6. วิเคราะห์ข้อมูลด้านความต้องการฝึกอบรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด โดยหาค่าความถี่ คำร้อยละ และนำเสนอในรูปตาราง

7. วิเคราะห์ข้อมูลในการเปรียบเทียบระหว่างเพศและประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นของครูต่อการวัดและประเมินผล โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

8. วิเคราะห์ข้อมูลในการเปรียบเทียบระหว่างเพศและประสบการณ์สอนกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการหาค่าทางสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS+/PC ในการคำนวณหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) คำร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยแบบมีขมิมเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และ ค่า F-test

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาวิเคราะห์เป็นค่าสถิติในแต่ละด้าน ดังนี้

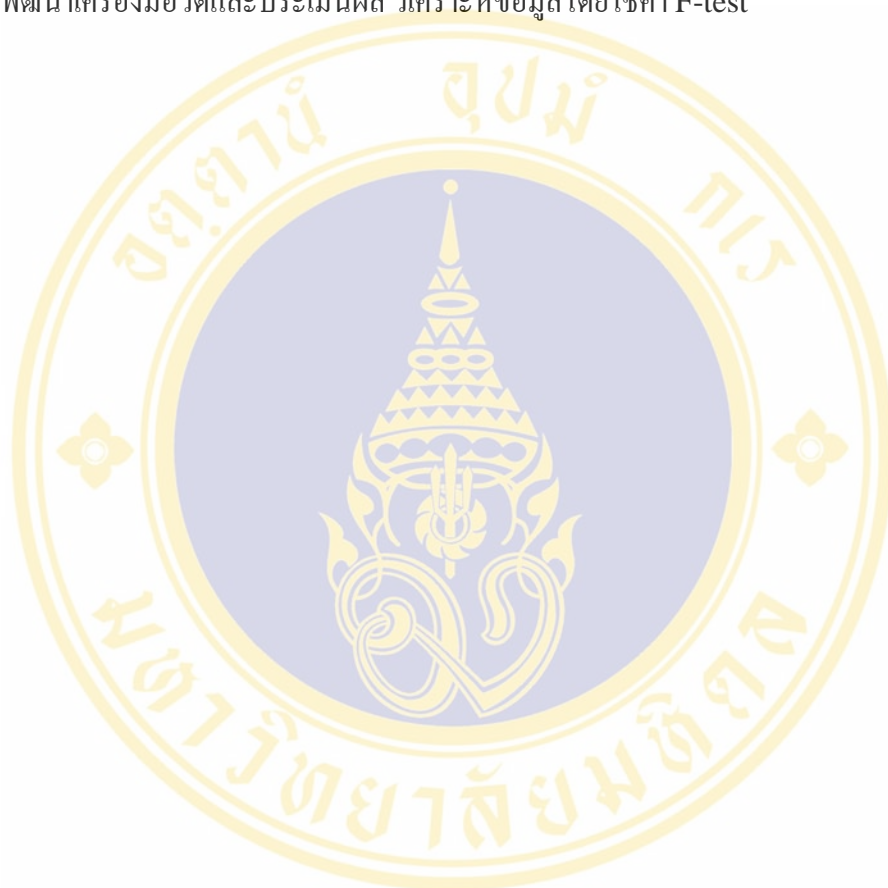
1. ระดับความคิดเห็นของครูคุณตรีต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลในสาระการเรียนรู้ดนตรี วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยแบบมีขมิมเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ระดับความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือของครูคุณตรีในการวัดและประเมินผล วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยแบบมีขมิมเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาและหลากหลายของครูคุณตรีในการวัดและประเมินผล วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency)

4. ปัญหาและอุปสรรคของครูคุณตรีในการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอเป็นค่าความถี่

5. ข้อมูลด้านความต้องการฝึกอบรม โดยสำรวจความต้องการแล้วหาค่าความถี่และร้อยละ
6. การเปรียบเทียบระหว่างเพศและประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า t-test
7. การเปรียบเทียบระหว่างเพศและประสบการณ์สอนกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า F-test

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในพื้นที่กลุ่มมหาสวัสดิ์ และกลุ่มกรุงธนบุรี 95 โรงเรียน โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานเขตต่างๆ เพื่อกระจายแบบสอบถามแก่โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างด้วย ซึ่งปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 86 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 95 ชุด จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS+/PC (Statistical Package for Social Sciences)

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยการบรรยายประกอบตารางเรียงตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การสอนดนตรี วุฒิการศึกษาสูงสุด วุฒิการศึกษา การได้รับการอบรมการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรีทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านความคิดเห็นที่มีต่อการวัดและประเมินผล
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล
3. ด้านการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา
4. ด้านปัญหาและอุปสรรคในด้านความรู้ความเข้าใจต่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือและปัญหาในการเลือกใช้เครื่องมือ

ตอนที่ 3 ความต้องการในการอบรม/ศึกษา/สัมมนา/ทางด้านการวัดและประเมินผลดนตรี

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบระหว่างเพศ ประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลและความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การสอนคนตรี วุฒิการศึกษาสูงสุด วุฒิการศึกษา การได้รับการอบรมการวัดและประเมินผล ดังปรากฏในตารางที่ 1-5

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้ข้อสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	33	38.4
หญิง	53	61.6
รวม	86	100

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ระดับประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย (ร้อยละ 38.4) น้อยกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 61.6)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์จำแนกตามประสบการณ์การสอนคนตรี

ประสบการณ์การสอนคนตรี	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ปี	25	29.1
6-10 ปี	26	30.2
11 ปีขึ้นไป	35	40.7
รวม	86	100

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.7) มีประสบการณ์การสอนคนตรีอยู่ในช่วงมากกว่า 11 ปีขึ้นไป รองลงมา (ร้อยละ 30.2) มีประสบการณ์สอน 6-10 ปีและ สดท้าย (ร้อยละ 29.1) มีประสบการณ์สอน 1-5 ปี

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ดนตรีจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	75	87.2
สูงกว่าปริญญาตรี	11	12.8
รวม	86	100

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี (ร้อยละ 87.2) ซึ่งมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 12.8)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ดนตรีจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
สาขาทางการศึกษา		
- เอกดนตรีศึกษา	36	41.9
- เอกอื่น	48	55.8
ไม่ใช่สาขาทางการศึกษา	2	2.3
รวม	86	100

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนดนตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาสาขาอื่นที่ไม่ใช่เอกดนตรีศึกษา (ร้อยละ 55.8) แต่จบสาขาดนตรีดนตรีศึกษา (ร้อยละ 41.9) ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่า ส่วนครูที่สอนดนตรีแต่ไม่ได้มีวุฒิทางการศึกษาเป็นจำนวนน้อยมาก (ร้อยละ 2.3)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ดนตรีจำแนกตามการได้รับการอบรม

การอบรม/ศึกษา/สัมมนา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	49	57
เคย	37	43
รวม	86	100

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องการวัดและประเมินผล (ร้อยละ 57) ซึ่งมากกว่าครูผู้สอนที่เคยได้รับการอบรมเรื่องการวัดและประเมินผล (ร้อยละ 43)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ว่า ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ดนตรีของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนดนตรีมากกว่า 11 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาทางการศึกษา เอกดนตรีศึกษาและเอกอื่นๆ ในระดับปริญญาตรีและมีวุฒิการศึกษาเอกอื่นในระดับปริญญาโท ซึ่งครูส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมสัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านความคิดเห็นของครูที่มีต่อการวัดและประเมินผล
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล
3. ด้านการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา
4. ด้านปัญหาและอุปสรรคในด้านความรู้ความเข้าใจต่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือและ

ปัญหาในการเลือกใช้เครื่องมือ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ได้ข้อสรุปผลการวิจัยดังปรากฏในตาราง 6-9 ดังนี้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ที่มีต่อการวัดและประเมินผล

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1.	การวัดและประเมินผลมีความสำคัญเทียบเท่ากับการจัดการเรียนรู้	4.33	0.641	มาก
2.	ท่านคิดว่า การวัดและประเมินผลในปัจจุบันไม่ใช่เป็นการตัดสินสอบได้-ตกเพียงอย่างเดียว	4.37	0.882	มาก
3.	จุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผลเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.40	0.691	มาก
4.	การวัดและประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนรู้ให้ดีขึ้นได้	4.23	0.663	มาก
5.	ท่านนำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น	4.33	0.622	มาก

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้
ศิลปะ(ดนตรี)ที่มีต่อการวัดและประเมินผล (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
6.	ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล	3.34	0.928	ปานกลาง
7.	ให้ผู้เรียนได้วัดและประเมินผลตนเอง	3.71	0.734	มาก
8.	ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินตนเองของผู้เรียนมีความน่าเชื่อถือได้	3.53	0.715	มาก
9.	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	4.01	0.759	มาก
10.	การวัดและประเมินผลที่ดีจะต้องทำอย่างต่อเนื่องทุกหน่วยการเรียนรู้	4.40	0.674	มาก
11.	แจ้งให้ผู้เรียนทราบวิธีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง	4.01	0.775	มาก
12.	มีการวัดและประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทุกครั้ง	4.07	0.699	มาก
13.	ไม่จำเป็นต้องแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอน	3.33	1.023	ปานกลาง
14.	เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้วัดและประเมินผลผู้เรียนด้วย	3.13	1.015	ปานกลาง
15.	เลือกใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลเป็นแบบดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง	3.73	0.832	มาก
16.	เลือกใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลเป็นแบบผ่าน/ไม่ผ่าน	3.21	0.922	ปานกลาง
17.	การวัดและประเมินผลที่หลากหลายเป็นเรื่องยุ่งยาก	3.02	1.040	ปานกลาง
18.	ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลผู้เรียน	4.34	0.679	มาก

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ ศิลปะ(ดนตรี) ที่มีต่อการวัดและประเมินผล (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
19.	เชื่อว่าวิชาดนตรีไม่ต้องมีการวัดและประเมินผลก็ได้เพราะเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติ	3.51	1.225	มาก
20.	นำผลการวัดและประเมินผลก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผู้เรียนทุกหน่วยการ	3.92	0.800	มาก
	เฉลี่ย	3.846	0.816	มาก

จากตารางที่ 6 จะพบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนดนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนดนตรีต่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

ข้อ ที่	ความรู้ความเข้าใจ	\bar{X}	S.D	ระดับความรู้/ เข้าใจ
1.	ท่านมีความรู้และเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสำหรับสาระดนตรี	3.34	0.862	ปานกลาง
2.	ท่านสามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรีได้เอง	3.55	0.849	มาก
3.	ท่านได้กำหนดจุดประสงค์ก่อนสร้างเครื่องมือ	3.79	0.813	มาก
4.	ท่านสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ วิธีการ เหมาะสมกับสาระดนตรี	3.67	0.832	มาก
5.	ท่านสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้สาระดนตรี	3.92	0.785	มาก
6.	ท่านได้ทดลองใช้เครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง	3.31	0.885	ปานกลาง
7.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นตรงตามเนื้อหา	3.92	0.829	มาก
8.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นใช้ได้ผลคงที่สม่ำเสมอ	3.40	0.724	ปานกลาง

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนดนตรีต่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล (ต่อ)

ข้อ ที่	ความรู้ความเข้าใจ	\bar{X}	S.D	ระดับความรู้/เข้าใจ
9.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพการใช้	3.55	0.680	มาก
10.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นสะดวกในการใช้	3.74	0.723	มาก
11.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถจำแนกความเก่งอ่อนของผู้เรียนได้	3.52	0.808	มาก
12.	ท่านได้พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	3.29	0.717	ปานกลาง
13.	ท่านรู้และเข้าใจในการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลทุกประเภทในสาระดนตรีเป็นอย่างดี	3.30	0.813	ปานกลาง
14.	ท่านรู้แหล่งเครื่องมือวัดและประเมินผลและนำเครื่องมือเหล่านั้นมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสาระดนตรี	3.44	0.806	ปานกลาง
15.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถวัดความรู้และทักษะด้านดนตรีของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	3.53	0.747	มาก
16.	ท่านใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรีจากกลุ่มโรงเรียนหรือส่วนกลาง	2.70	1.138	ปานกลาง
17.	ท่านใช้เครื่องมือที่มีความเป็นมาตรฐานในการวัดและประเมินผลดนตรี	3.30	0.841	ปานกลาง
18.	มีการประชุมหรือรวมกลุ่มเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรี	2.77	1.195	ปานกลาง
	เฉลี่ย	3.45	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 จะพบว่าความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนดนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.84$)

ตารางที่ 8 ค่าความถี่ในการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับ
เนื้อหาของครูผู้สอนดนตรี

ประเภทของเครื่องมือวัดและประเมินผล

ประเภท	ความรู้	ฟัง	อ่านเขียน	ร้องปฏิบัติ	เคลื่อนไหว	สร้างสรรค์	ไม่ใช่
แบบสังเกต	14	34	22	78	71	51	1
แบบสัมภาษณ์	61	18	38	17	10	30	7
แบบสอบถาม	41	18	24	9	7	16	30
การจัดอันดับ	34	14	25	40	28	31	25
แบบทดสอบโดยครู	59	23	51	26	19	27	16
แบบทดสอบ มาตรฐาน	53	12	29	21	12	14	26
เพิ่มสะสม	45	7	33	12	13	38	15
ระเบียบ	24	10	11	17	12	18	49
รูปรีค	12	11	12	19	19	10	59
สำรวจรายการ	16	8	9	12	12	8	57
เขียนรายงาน	49	21	23	9	9	28	21
บันทึกภาพเสียง	11	48	10	50	47	27	16
คอมพิวเตอร์	9	38	10	55	32	24	21
ประเมินตนเอง	44	25	32	57	40	37	9
ประเมินโดยครู	60	48	59	65	57	46	8
เพื่อนประเมิน	23	24	26	57	49	33	12
บันทึกเหตุการณ์	16	9	12	16	11	12	58
บันทึกดนตรี	36	15	36	20	10	18	32

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูผู้สอนดนตรีในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้ประเภทเครื่องมือกับทักษะทางดนตรีซึ่งเรียงลำดับจากการเลือกใช้เครื่องมือที่มีความถี่มากที่สุด ไปน้อยที่สุดดังนี้ แบบสังเกต ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ(78) รองลงมาได้แก่แบบประเมินโดยครู(65) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, แบบสัมภาษณ์(61) ใช้มากในด้านความรู้, แบบทดสอบโดยครู(59) ใช้มากในด้านความรู้, แบบประเมินตนเองและเพื่อนประเมินเพื่อน(57) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, คอมพิวเตอร์(55) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, แบบทดสอบมาตรฐาน(53) ใช้มากในด้านความรู้,แบบบันทึกภาพ/เสียง(50) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, เขียนรายงาน(49) ใช้มากในด้านความรู้, แบบสอบถาม(41) ใช้มากในด้านความรู้, และการจัดอันดับคุณภาพ(40) ใช้มากใน

ทักษะร้อง/ปฏิบัติ ส่วนเครื่องมือที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ รุบริค(59), แบบบันทึกเหตุการณ์(58), แบบสำรวจรายการ(57) และระเบียบวาระ(49)

ตารางที่ 9 ค่าความถี่ในการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา
ของครูผู้สอนดนตรี

วิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการ	ความรู้	ฟัง	อ่านเขียน	ร้องปฏิบัติ	เคลื่อนไหว	สร้างสรรค์	ไม่ใช่
ปฏิบัติจริง	22	57	61	82	72	49	0
สังเกต	15	43	32	71	67	36	2
สัมภาษณ์	53	24	18	19	10	27	17
ตรวจงาน	59	20	57	28	27	45	2
นิทรรศการ	34	4	15	12	12	27	32
ภาพเสียง	8	23	12	43	32	18	33
โครงการ	29	4	11	16	12	19	38
วิจารณ์	15	31	15	46	39	28	20
วิเคราะห์	28	29	21	20	15	22	28
สำรวจ	14	13	12	15	10	17	46
บทความ	25	9	8	16	11	25	40
วิจัย	38	10	12	13	10	21	29
แก้ปัญหา	29	17	24	45	36	20	19
ผลิต	14	14	23	52	39	32	18
เพื่อน-เพื่อน	19	19	22	61	47	26	12
ทดสอบ	68	30	44	44	39	21	5
ประพันธ์	14	13	16	9	6	21	44
รายงานกลุ่ม	56	9	15	26	24	32	7
สาธิต	43	13	22	46	41	24	13
สภาพจริง	50	30	47	66	62	39	4
ทดสอบโสต	14	52	23	41	22	11	14

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูผู้สอนดนตรีในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลกับทักษะทางดนตรี ซึ่งเรียงลำดับจากการเลือกใช้วิธีการที่มีความถี่มากที่สุดไปน้อยสุดดังนี้ การปฏิบัติจริง(82) ใช้นิยมในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การสังเกต(71) ใช้นิยมในทักษะร้อง/

ปฏิบัติ, การทดสอบ(68) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินตามสภาพจริง(66) ใช้มากในทักษะ ร้อง/ปฏิบัติ, เพื่อนประเมินเพื่อน(61) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การตรวจผลงาน(59) ใช้มากใน ด้านความรู้, การรายงานกลุ่ม(56) ใช้มากในด้านความรู้, การสัมภาษณ์(53) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินผลผลิตและทดสอบโสตประสาท(52) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติและการฟัง ตามลำดับ ส่วนวิธีการวัดและประเมินผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้โดยเรียงจากมากที่สุด ไปน้อยที่สุดได้แก่ การสำรวจ(46), การประพันธ์เพลง(44), การเขียนบทความ(40), และการประเมิน โครงการ(38)

จากผลวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ด้านการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และเหมาะสมกับเนื้อหา สรุปได้ว่าครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ดังนี้ ด้าน ความรู้ ใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบโดยครู แบบทดสอบมาตรฐาน แบบสอบถาม และ ใช้วิธีการวัดโดยตรวจผลงาน การรายงานกลุ่ม การสัมภาษณ์ ด้านทักษะการร้องและปฏิบัติ ใช้ เครื่องมือแบบสังเกต แบบประเมินโดยครูและเพื่อน คอมพิวเตอร์ แบบบันทึกภาพและเสียง จัด อันดับคุณภาพ และใช้วิธีการวัดโดยการปฏิบัติจริง การสังเกต การประเมินตามสภาพจริง เพื่อน ประเมินเพื่อน การประเมินผลผลิต การทดสอบโสตประสาท ส่วนทักษะอื่นๆ มีการเลือกใช้ เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายแต่เป็นส่วนน้อย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดด้านปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและ พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเลือกใช้ เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลทางดนตรีของครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถนำมาประมวลสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มีเวลาไม่เพียงพอในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (จำนวน 10 คน)
2. ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผล (จำนวน 9 คน)
3. ครูขาดความรู้และทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการสร้างเครื่องมือที่หลากหลายและเป็น มาตรฐานในการวัดและประเมินผลทางดนตรี (จำนวน 6 คน)
4. ครูไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรี (จำนวน 4 คน)
5. ขาดการอบรม การประชุมรวมกลุ่มของครูผู้สอนดนตรีทำให้การวัดและประเมินผลไม่ เป็นในทิศทางเดียวกัน (จำนวน 4 คน)

6. เครื่องมือที่ครูสร้างยังขาดความหลากหลาย (จำนวน 4 คน)
 7. จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ทำให้การวัดและประเมินผลรายบุคคลมีความล่าช้า (จำนวน 3 คน)
 8. ครูใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเองซึ่งไม่ละเอียดและไม่เป็นมาตรฐาน (จำนวน 3 คน)
 9. ครูสร้างเครื่องมือโดยออกแบบไม่ครอบคลุมจุดประสงค์เท่าที่ควร (จำนวน 3 คน)
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการอบรม/ศึกษา/สัมมนา/ทางด้านการวัดและประเมินผลดนตรีของครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 10 ค่าความถี่และร้อยละของความต้องการในการอบรม/ศึกษา/สัมมนา/ทางด้านการวัดและประเมินผลดนตรี

ความต้องการอบรม	ค่าความถี่	ค่าร้อยละ
ต้องการ	52	60.4
ไม่ต้องการ	1	1.2
ไม่แสดงความคิดเห็น	33	38.4
รวม	86	100.0

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลทางดนตรีจำนวน 52 คนคิดเป็นร้อยละ 60.4 มากกว่าครูผู้สอนดนตรีที่ไม่ต้องการอบรมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยมีผู้ไม่แสดงความต้องการจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 จากทั้งหมด 86 คน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระหว่างเพศ ประสพการณ์สอนกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล และเพศ ประสพการณ์สอนกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 11 ค่าสถิติการเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	33	4.39	.50	.829	.473
หญิง	53	4.30	.50		

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนคนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 4.39 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 4.30 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ตารางที่ 12 ค่าสถิติการเปรียบเทียบประสพการณ์การสอนคนตรีกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล

ประสพการณ์สอน	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1-5 ปี	25	4.20	.50	1.782	.175
6-10 ปี	26	4.46	.51		
11 ปีขึ้นไป	35	4.34	.48		

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนคนตรีที่มีประสพการณ์การสอนคนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ค่าสถิติการเปรียบเทียบเพศกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	33	3.42	.61	-.068	.498
หญิง	53	3.43	.67		

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนคนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 3.42 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 3.43 มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ค่าสถิติการเปรียบเทียบประสพการณ์การสอนคนตรีกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

ประสพการณ์สอน	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
1-5 ปี	25	3.32	.63	.732	.484
6-10 ปี	26	3.54	.65		
11 ปีขึ้นไป	35	3.43	.65		

จากตารางพบว่า ครูผู้สอนคนตรีที่มีประสพการณ์การสอนคนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความคิดเห็นของครูที่มีต่อการวัดและประเมินผล ด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ด้านปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผล และความต้องการในการอบรม/ศึกษา/สัมมนา/ทางด้านการวัดและประเมินผลดนตรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นครูผู้สอนดนตรีระดับชั้นประถมศึกษา ในกลุ่มมหาสวัสดิ์และกลุ่มกรุงธนบุรีสังกัดกรุงเทพมหานคร 95 โรงเรียน จำนวน 95 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานเขตในกลุ่มมหาสวัสดิ์ และกลุ่มกรุงธนบุรีด้วยตนเองโดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังครูผู้สอนดนตรีจำนวน 95 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 86 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 90 และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 86 ฉบับมาวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85, S.D.= 0.82$)
2. ความรู้ ความเข้าใจของครูในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45, S.D.= 0.84$)
3. ครูมีการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะในสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)
4. ครูมีปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผล ดังนี้ มีเวลาไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ ขาดความรู้และทักษะและความเชี่ยวชาญ ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรี ขาดการอบรม ประชุมรวมกลุ่ม ทำให้การวัดและประเมินผลไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน
5. ครูต้องการที่จะเข้ารับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลดนตรี

6. เพศและประสบการณ์สอนไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการวัดและประเมินผล

7. เพศและประสบการณ์สอนไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

จากการสรุปผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนคนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 ครูผู้สอนคนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นเพศชายจำนวน 33 คน (ร้อยละ 38.4) เป็นเพศหญิงจำนวน 53 คน (ร้อยละ 61.6)

1.2 ครูผู้สอนคนตรีสังกัดกรุงเทพมหานคร มีประสบการณ์การสอนอยู่ในช่วงมากกว่า 11 ปีขึ้นไป จำนวน 35 คน (ร้อยละ 40.7) รองลงมา มีประสบการณ์สอน 6-10 ปี จำนวน 26 คน (ร้อยละ 30.2) และมีประสบการณ์สอน 1-5 ปีจำนวน 25 คน (ร้อยละ 29.1)

1.3 ครูผู้สอนคนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครมีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี จำนวน 75 คน (ร้อยละ 87.2) และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 11 คน (ร้อยละ 12.8)

1.4 ครูผู้สอนคนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาสาขาอื่นที่ไม่ใช่เอกคนตรีศึกษาจำนวน 48 คน (ร้อยละ 55.8) จบสาขาคนตรีคนตรีศึกษาจำนวน 36 คน (ร้อยละ 41.9) และมีได้มีวุฒิทางการศึกษาเป็นจำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.3)

1.5 ครูผู้สอนคนตรีสังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องการวัดและประเมินผลจำนวน 49 คน (ร้อยละ 57) และเคยได้รับการอบรมเรื่องการวัดและประเมินผลจำนวน 37 คน (ร้อยละ 43)

2. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D.= 0.82) โดยครูผู้สอนคนตรีมีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 5 หัวข้อ ได้แก่

2.1 การวัดและประเมินผลที่ดีจะต้องทำอย่างต่อเนื่องทุกหน่วยการเรียนรู้($\bar{x}=4.40$)

2.2 ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลผู้เรียน($\bar{x}=4.34$)

2.3 มีการวัดและประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทุกครั้ง($\bar{x}=4.07$)

2.4 ต้องใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย($\bar{x}=4.01$)

2.5 แจ้งให้ผู้เรียนทราบวิธีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง ($\bar{x}=4.01$)

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.= 0.84) โดยครูผู้สอนดนตรีมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 5 หัวข้อ ได้แก่

- 3.1 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้สาระดนตรี ($\bar{x}=3.92$)
- 3.2 เครื่องมือที่สร้างขึ้นตรงตามเนื้อหา ($\bar{x}=3.92$)
- 3.3 ครูกำหนดจุดประสงค์ก่อนสร้างเครื่องมือ ($\bar{x}=3.79$)
- 3.4 เครื่องมือที่สร้างขึ้นสะดวกในการใช้ ($\bar{x}=3.74$)
- 3.5 ครูสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ วิธีการ และเหมาะสมกับสาระดนตรี ($\bar{x}=3.67$)

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ดังนี้

4.1 ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลสาระดนตรี

ครูผู้สอนดนตรีในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้ประเภทเครื่องมือกับทักษะทางดนตรีซึ่งเรียงลำดับจากการเลือกใช้เครื่องมือที่มีความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ แบบสังเกต ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ(78) รองลงมาได้แก่แบบประเมินโดยครู(65) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, แบบสัมภาษณ์(61) ใช้มากในด้านความรู้, แบบทดสอบโดยครู(59) ใช้มากในด้านความรู้, แบบประเมินตนเองและเพื่อนประเมินเพื่อน(57) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, คอมพิวเตอร์(55) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, แบบทดสอบมาตรฐาน(53) ใช้มากในด้านความรู้, แบบบันทึกภาพ/เสียง(50) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, เขียนรายงาน(49) ใช้มากในด้านความรู้, แบบสอบถาม(41) ใช้มากในด้านความรู้, และการจัดอันดับคุณภาพ(40) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติส่วนเครื่องมือที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ระบุ(59), แบบบันทึกเหตุการณ์(58), แบบสำรวจรายการ(57) และระเบียบสะสม(49)

4.2 วิธีการวัดและประเมินผลสาระดนตรี

ครูผู้สอนดนตรีในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลกับทักษะทางดนตรี ซึ่งเรียงลำดับจากการเลือกใช้วิธีการที่มีความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ การปฏิบัติจริง(82) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การสังเกต(71) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การทดสอบ(68) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินตามสภาพจริง(66) ใช้มากในทักษะ

ร้อง/ปฏิบัติ, เพื่อนประเมินเพื่อน(61) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การตรวจผลงาน(59) ใช้มากในด้านความรู้, การรายงานกลุ่ม(56) ใช้มากในด้านความรู้, การสัมภาษณ์(53) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินผลผลิตและทดสอบโสตประสาท(52) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติและการฟังตามลำดับ ส่วนวิธีการวัดผลและประเมินผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ การสำรวจ(46), การประพันธ์เพลง(44), การเขียนบทความ(40) และการประเมินโครงการ(38)

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 5.1 มีเวลาไม่เพียงพอในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (จำนวน 10 คน)
- 5.2 ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล (จำนวน 9 คน)
- 5.3 ครูขาดความรู้และทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย และเป็นมาตรฐานในการวัดและประเมินผลทางดนตรี (จำนวน 6 คน)
- 5.4 ครูไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรี (จำนวน 4 คน)
- 5.5 ขาดการอบรม การประชุมรวมกลุ่มของครูผู้สอนดนตรีทำให้การวัดและประเมินผลไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน (จำนวน 4 คน)
- 5.6 เครื่องมือที่ครูสร้างยังขาดความหลากหลาย (จำนวน 4 คน)
- 5.7 จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ทำให้การวัดและประเมินผลรายบุคคลมีความล่าช้า (จำนวน 3 คน)
- 5.8 ครูใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเองซึ่งไม่ละเอียด และไม่เป็นมาตรฐาน (จำนวน 3 คน)
- 5.9 ครูสร้างเครื่องมือโดยออกแบบไม่ครอบคลุมจุดประสงค์เท่าที่ควร (จำนวน 3 คน)

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการอบรม/ศึกษา/สัมมนา/ทางด้าน การวัดและประเมินผลดนตรีของครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลทางดนตรีจำนวน 52 คนคิดเป็นร้อยละ 60.4 มากกว่า ครูผู้สอนดนตรีที่ไม่ต้องการอบรมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยมีผู้ไม่แสดงความต้องการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 จากทั้งหมด 86 คน

7. สรุปผลการเปรียบเทียบระหว่างเพศ ประสพการณ์สอนกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล และความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและ

ประเมินผลของครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

7.1 ครูผู้สอนดนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 4.39 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 4.30 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ($t = .829$, $Sig = .473$)

7.2 ครูผู้สอนดนตรีที่มีประสบการณ์การสอนดนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ($F = 1.782$, $Sig = .175$)

7.3 ครูผู้สอนดนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 3.42 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 3.43 มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ($t = -.068$, $Sig = .498$)

7.4 ครูผู้สอนดนตรีที่มีประสบการณ์การสอนดนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ($F = .732$, $Sig = .484$)

2. อภิปรายผล

จากการศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครภายหลังจากสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.846 ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพย์ ตรงการดี (2542:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในเรื่องการสอน การวัดและประเมินผลทั้งอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ณรงค์ แจ่มใจ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้ ความเข้าใจ ปัญหาในการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิลปชัย กงตาล(2540:บทคัดย่อ) พบว่า ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลของในสถาบันราชภัฏ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี

3. ด้านการเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา

3.1 ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาหลายทักษะ ได้แก่ ทักษะการร้องและปฏิบัติ ทักษะการสร้างสรรค์ ทักษะการเคลื่อนไหว และด้านความรู้ นิยมใช้แบบสังเกต(78) แบบประเมินโดยครู(65) แบบสัมภาษณ์(61) แบบทดสอบ(59) โดยเพื่อนและประเมินตนเอง(57) คอมพิวเตอร์(55) แบบทดสอบมาตรฐาน(53) แบบบันทึกภาพ/เสียง(50) เขียนรายงาน(49) แบบสอบถาม(41) และการจัดอันดับคุณภาพ(40) ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ เรื่องศรี (2530:บทคัดย่อ) ครูมีสภาพการปฏิบัติระดับดีมากในเรื่องเกี่ยวกับแบบทดสอบปรนัยด้านความรู้ การใช้การสังเกตในด้านทัศนคติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสรายุทธ บุญแสน ที่พบว่า ครูวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ประเมินผลโดยครู โดยเพื่อน และโดยผู้ปกครอง ส่วนเครื่องมือที่ครูส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ Rubric(59), แบบบันทึกเหตุการณ์(58), แบบสำรวจรายการ(57) และระเบียบสะสม(49) ซึ่งเครื่องมือวัดผลประเมินผลเหล่านี้มีความละเอียดและเหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะต่างๆ ทางดนตรี แต่ครูส่วนใหญ่ก็ยังไม่นิยมอาจเป็นเพราะครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือเหล่านี้

3.2 ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครมีการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา ได้แก่ การปฏิบัติจริง(82) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ การสังเกต(71) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การทดสอบ(68) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินตามสภาพจริง(66) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, เพื่อนประเมินเพื่อน(61) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การตรวจผลงาน(59) ใช้มากในด้านความรู้, การรายงานกลุ่ม(56) ใช้มากในด้านความรู้, การสัมภาษณ์(53) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินผลผลิตและทดสอบโสตประสาท (52) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติและการฟังตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสรายุทธ บุญแสน ที่ครูใช้วิธีการจัดกิจกรรมการปฏิบัติจริงในโรงเรียนและการนิเทศภายใน โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและวัดประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมและการวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ได้แก่ การเลือกชิ้นงาน การประเมินผลโดยครู โดยเพื่อน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน และสามารถนำความรู้ไปใช้วัดผลประเมินผลควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนทักษะอื่นๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายน้อยกว่า และบางวิธีการวัดและประเมินผลไม่นิยมนำมาวัดและประเมินผลทางดนตรีโดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ การสำรวจ(46), การประพันธ์เพลง(44), การเขียนบทความ(40) และการประเมินโครงการ(38) ซึ่งการประพันธ์เพลง มีความเกี่ยวข้องกับสาระทางดนตรีโดยตรง และการประเมินโครงการกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน แต่ครูส่วนใหญ่กลับไม่นิยมนำมาใช้วัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งอาจวิเคราะห์

ได้ว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผล ดังนั้นจึงควรจัดการอบรมให้แก่ครู เพื่อให้ครูสามารถใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลได้อย่างหลากหลายตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

4. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผล

ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผลตามลำดับดังนี้ ครูมีเวลาไม่เพียงพอในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (จำนวน 10 คน) เนื่องจากครูมีงานในหน้าที่หลายด้าน รองลงมาได้แก่ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล (จำนวน 9 คน) ครูขาดความรู้และทักษะและความเชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องมือที่หลากหลายและเป็นมาตรฐานในการวัดและประเมินผลทางดนตรี (จำนวน 6 คน) ครูไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรี (จำนวน 4 คน) ครูขาดการอบรมการศึกษาดูงาน การประชุมรวมกลุ่มของครูผู้สอนดนตรีทำให้การวัดและประเมินผลไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน (จำนวน 4 คน) เครื่องมือที่ครูสร้างยังขาดความหลากหลาย (จำนวน 4 คน) ครูใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเองซึ่งไม่ละเอียดและไม่เป็นมาตรฐาน (จำนวน 3 คน) ครูสร้างเครื่องมือโดยออกแบบไม่ครอบคลุมจุดประสงค์เท่าที่ควร (จำนวน 3 คน) และสุดท้ายจำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ทำให้การวัดและประเมินผลรายบุคคลมีความล่าช้า (จำนวน 3 คน)

5. ด้านความต้องการศึกษา/อบรม/สัมมนาเรื่องการวัดและประเมินผลของครูผู้สอนดนตรี

ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลทางดนตรีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 และครูผู้สอนดนตรีที่ไม่ต้องการอบรมซึ่งมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยมีผู้ไม่แสดงความต้องการจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 จากทั้งหมด 86 คน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของณรงค์แจ้งใจ (2543:บทคัดย่อ) ที่อาจารย์ผู้สอนต้องการให้หน่วยงานมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน ต้องการมีเจ้าหน้าที่ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนโดยตรง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสันต์ เกษมทรัพย์ ที่ครูต้องการความช่วยเหลือในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการจัดหาคู่มือหรือข้อสอบในการวัดและประเมินผลบริการครูอย่างทั่วถึง และจัดทำคลังข้อสอบหรือข้อสอบมาตรฐาน เพื่อเป็นตัวอย่างหรือให้ครูยืมใช้ และต้องการให้มีการอบรมการวัดและประเมินผลมากขึ้น

6. การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล พบว่าครูผู้สอนดนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 4.39 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 4.30 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนดนตรีกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล พบว่า

ครูผู้สอนคนตรีที่มีประสบการณ์การสอนคนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบเพศกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลพบว่า ครูผู้สอนคนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 3.42 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 3.43 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนคนตรีกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนคนตรีที่มีประสบการณ์การสอนคนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบระหว่างเพศ ประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล และความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลพบว่า เพศและประสบการณ์การสอนของครูไม่แตกต่างกันทั้ง 2 ด้าน ซึ่งอาจเป็นเพราะมีการปฏิรูปการศึกษาและใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ทำให้ครูต้องศึกษาและทำความเข้าใจเพิ่มเติม ทำให้เพศ และประสบการณ์สอนจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเรื่องน่ายินดีที่ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีคุณภาพและสามารถวัดและประเมินผลได้มีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบในการศึกษาเรื่องการศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน หรือประชุมรวมกลุ่มของครูผู้สอนคนตรี เพื่อเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสามารถนำไปใช้วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

2. ควรจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลให้แก่ครูผู้สอนคนตรี เพื่อจะได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีคุณภาพเป็นมาตรฐานและมีทิศทางเดียวกันมากขึ้น

3. ครูควรสมัครเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมครูดนตรี เพื่อเพิ่มเติมความรู้ โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีมาบรรยายในหัวข้อต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนคนตรี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลในลักษณะเปรียบเทียบเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลกับทักษะใดทักษะหนึ่งในสาระดนตรี
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในเชิงลึกของทักษะใดทักษะหนึ่งในสาระดนตรี
3. ควรทำการวิจัยในลักษณะนี้กับกลุ่มตัวอย่างในสังกัดอื่นๆ อีก เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการวัดและประเมินผลทางดนตรีในหลายๆ หน่วยงาน

การศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูระดับ

ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

นฤมล สร้อยพวง 4636016 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, ศศ.บ., ศศ.ม., อรวรรณ บรรจงศิลป์,
ค.ม., M.M.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาของไทยได้ถูกปฏิรูประบบการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวไปสู่โลกและสังคมยุคใหม่ที่มีความก้าวหน้าทางความรู้ในเรื่องความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น ความต้องการที่จะเป็นผู้นำด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสารและค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในยุคสารสนเทศ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2544:1)

แต่การเน้นการสอนเพียงเพื่อให้ผู้เรียนมีเหตุผลแบบไอคิว ได้รับการโต้แย้งว่าเป็นความคิดที่คับแคบ มนุษย์ยังต้องการความรู้ความเข้าใจในตัวตนมนุษย์อีกมากมายไม่ใช่เพียงแต่การมีเหตุผลเท่านั้นที่ทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ แต่ยังมีกระบวนการความรู้ในแขนงอื่นๆ อีกที่จะทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น ศิลปะและดนตรีก็เป็นองค์ความรู้แบบหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์ได้เกิดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาความเป็นมนุษย์ได้เช่นกัน (เอกสารประกอบการสอน, 2546)

ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา สิ่งสำคัญที่ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายนั้น จะต้องอาศัยกระบวนการวัดและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินพื้นฐานเดิมของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กล่าวคือ มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานเพียงพอแก่การที่จะเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อจะได้เลือกเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน จากนั้นก็ทำการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลมิใช่เป็นการบอกผู้เรียนว่าสอบได้หรือสอบตกเท่านั้น แต่เป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่าเกิดพฤติกรรมที่ต้องการตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับไปพิจารณาในส่วนที่บกพร่องของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพิ่มความสนใจในการเรียนและมีนิสัยการเรียนที่ดี ซึ่งข้อดีและข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียนอีกด้วย(วิราพร พงศ์อาจารย์, 2542:7)

ดังนั้นการวัดผลและประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนรู้ และเพื่อให้ทราบผลการเรียนรู้เป็นระยะและทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างปัจจุบันทันด่วน ครูจึงควรวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องโดยมีช่วงเวลาในการวัดและประเมินผล 3 ระยะ คือ

1. การประเมินผลก่อนการเรียนรู้ ทำให้ผู้สอนทราบถึงความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนว่ามีอยู่ในระดับใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป
2. การประเมินระหว่างการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ย่อย/นำทาง เพื่อหาข้อบกพร่องในการสอนของครูและความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียน ซึ่งถ้านักเรียนยังไม่ผ่านในหน่วยย่อย ต้องมีการซ่อมเสริมให้ผ่านก่อนแล้วจึงเรียนหน่วยต่อไป
3. การประเมินที่เกิดหลังการเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนและใช้ในการตัดสินผลการเรียนของกระบวนการเรียนรู้ในวิชานั้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 26 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงการวัดผลประเมินผลแบบเดิมมาเป็นการวัดแบบใหม่ กล่าวคือ การวัดแบบเดิมจะใช้วิธีการวัดที่ไม่หลากหลายและวัดเพียงช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่การวัดแบบใหม่ตามพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นั้น ใช้วิธีการประเมินผลอย่างหลากหลายรูปแบบ และไม่กำหนดช่วงเวลาในการวัดและ

ประเมินผล จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผล ซึ่งทำให้การประเมินผลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษา

เนื่องจากครูเป็นผู้สอนและวัดผลประเมินผลจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่จะนำไปใช้วัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความเชื่อมั่น แม่นตรง ที่จะทำให้ผลของการประเมินนั้นเป็นการตัดสินใจที่แม่นยำ ยุติธรรม โปร่งใส เชื่อถือได้ และทำให้กระบวนการประเมินผลมีคุณภาพ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลก็มีหลายประเภท เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การรายงานตนเอง การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การทดสอบที่เน้นภาคปฏิบัติ การใช้แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2546:12) โดยเครื่องมือเหล่านี้อาจนำมาจากการที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่สอน หรือสิ่งที่ต้องการจะวัด หรือใช้เครื่องมือที่ร่วมมือกันสร้างขึ้นในกลุ่มโรงเรียน หรือใช้เครื่องมือแบบเก่าที่เคยใช้อยู่ หรือเป็นเครื่องมือสำเร็จรูปก็ได้

จากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ในสาระการเรียนรู้ดนตรี ประกอบด้วยมาตรฐาน ศ 2.1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรีและทักษะต่างๆ ทางดนตรี ได้แก่ ทักษะการฟัง การร้องและปฏิบัติดนตรี การวิเคราะห์ดนตรี วิธีการดูแลรักษาเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์งานดนตรี และ ศ 2.2 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ยุคสมัย และการใช้ภูมิปัญญา ซึ่งวิชาดนตรีมีเนื้อหาที่เป็นทั้งทฤษฎี องค์ความรู้และการปฏิบัติ ดังนั้น การวัดผลประเมินผลจึงต้องวัดทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ ครูจึงต้องเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลาย และให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะของผู้เรียนอย่างแท้จริง และประเมินผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ

จากผลการวิจัยของพันธณี วิหคโตเกี่ยวกับผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา โดยศึกษาเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย ความพึงพอใจของบุคลากรที่ใช้หลักสูตร และปัญหาที่พบจากการใช้หลักสูตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ได้ผลวิจัยในด้านการวัดผลประเมินผลดังนี้ ครูขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการวัดและประเมินผล/รูปแบบและแนวทางการวัดและประเมินผลไม่ชัดเจน/ไม่เข้าใจวิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละกลุ่มสาระ/ไม่มีความรู้ในการจัดทำเครื่องมือวัดผลประเมินผล/ขาดแนวและวิธีในการสร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย (พันธณี วิหคโตวารสารวิชาการ,2546:2)

จากงานวิจัยข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผลของการวิจัยเป็นข้อมูลทั่วไป ช่วงเวลาที่วิจัยนั้นเพิ่งจะทดลองใช้หลักสูตรฯ เป็นครั้งแรก ครูจึงเกิดปัญหาในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้เจาะจงโดยตรงกับสาระใดสาระหนึ่ง หรือกับครูผู้สอนสาระดนตรี ซึ่งสาระดนตรีเป็นวิชาแกนบังคับที่มีความสำคัญเหมือนกับสาระอื่นๆ ในปัจจุบันได้มีการใช้หลักสูตรฯ มา 2 ปีแล้ว และยังไม่มียุติได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทั้งหมดข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรีของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเลือกใช้เครื่องมือ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งความต้องการฝึกอบรม เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการวัดผลประเมินผลในสาระการเรียนรู้ดนตรีให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในด้าน

- 1.2.1 ความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล
- 1.2.2 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือของครูในการวัดและประเมินผล
- 1.2.3 การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาของครูในการวัดและประเมินผล
- 1.2.4 ปัญหาและอุปสรรคของครูดนตรีในการวัดและประเมินผล
- 1.2.5 ความต้องการฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลทางดนตรี
- 1.2.6 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล
- 1.2.7 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือของครูในการวัดและประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทำให้ทราบความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจ การเลือกใช้เครื่องมือ และปัญหาอุปสรรคในการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) ของครูประถมศึกษาสังกัด

กรุงเทพมหานคร

1.3.2 เป็นข้อมูลนำไปปรับปรุง แก้วไข สภาพการวัดและประเมินผลในสาระการเรียนรู้ ศิลปะ(ดนตรี)ต่อไป

1.3.3 ทำให้ครูที่ไม่มีความรู้ทางดนตรี ได้ศึกษาและนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการ วัดและประเมินผลให้มีคุณภาพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1.4.1 ประชากร ได้แก่ ครูประถมศึกษาที่สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ในสังกัด กรุงเทพมหานครจำนวน 437 โรงเรียน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูประถมศึกษาที่สอนสาระการเรียนรู้ ศิลปะ(ดนตรี) ในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มมหาสวัสดิ์และกลุ่มกรุงธนบุรี จำนวน 95 โรงเรียน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูสอนดนตรีในกลุ่มมหาสวัสดิ์ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มนี้ เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.4.3.1 ความคิดเห็นของครูดนตรีต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล

1.4.3.2 ความรู้ความเข้าใจการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

1.4.3.3 การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสม

1.4.3.4 ปัญหาและอุปสรรคของครูดนตรีในการวัดและประเมินผล

1.4.3.5 ความต้องการฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานของครูในด้านการวัดและ ประเมินผลทางดนตรี

1.4.3.6 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความคิดเห็นของครูต่อ ความสำคัญ ของการวัดและประเมินผล

1.4.3.7 การเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์สอนกับความรู้ความเข้าใจในการ สร้างและพัฒนาเครื่องมือของครูในการวัดและประเมินผล

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยจะดำเนินการในปีการศึกษา 2550

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการ หมายถึง วิธีการปฏิบัติหรือลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ

การประเมินผล หมายถึง การตีความ การตัดสินหรือการพิจารณา ข้อมูลที่ได้จากการวัดผล โดยใช้หลักเกณฑ์และดุลยพินิจของผู้ประเมินร่วมกัน ซึ่งผลการประเมินที่ตัดสินออกมาจะอยู่ในรูปแบบเชิงคุณภาพ เช่น ผ่าน-ไม่ผ่าน, ดี-ไม่ดี, สูง-ต่ำ เป็นต้น

การวัดผล หมายถึง การกำหนดค่าความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยมีกฎเกณฑ์ แบบแผนที่เป็นมาตรฐาน ให้ออกมาในรูปของตัวเลขหรือสัญลักษณ์

การพัฒนาเครื่องมือ หมายถึง การปรับปรุง แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงแบบที่นำมาใช้วัดและประเมินผลให้มีความเที่ยงตรง แม่นยำ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การสร้างเครื่องมือ หมายถึง การกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปใช้พิจารณาตัดสินสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

เครื่องมือ หมายถึง รูปแบบต่างๆ ที่นำมาใช้วัดและประเมินผล โดยมีการกำหนดเกณฑ์ต่างๆ เพื่อตัดสินสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน

วิธีการ หมายถึง หนทางในการปฏิบัติ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรได้แก่ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ในระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมด 50 สำนักงานเขต เป็นจำนวน 437 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ในระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มมหาสวัสดิ์และกลุ่มกรุงธนบุรี จำนวน 9 สำนักงานเขต ได้แก่ สำนักงานเขตธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ บางกอกน้อย บางพลัด ดลสังข์ ทวีวัฒนา บางแค และหนองแขมเป็นจำนวน 95 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูสอนดนตรีในกลุ่มมหาสวัสดิ์ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มนี้ เพื่อสะดวกใน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ใช้แบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบ่งเป็น 2 ด้านดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญในการวัดและประเมินผล
2. ความรู้ ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในด้านการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมใช้แบบสำรวจรายการ และในด้านปัญหาและอุปสรรคของครูดนตรีในการวัดและประเมินผล ใช้คำถามปลายเปิด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการรับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาด้านการวัดและประเมินผลของครูในสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงผู้อำนวยการเขตของทุกเขตในกลุ่มมหาสวัสดิ์และกลุ่มกรุงธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสำนักงานเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการหาค่าทางสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS+/PC ในการคำนวณค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยแบบมิชฌิมเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และ ค่า F-test

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาวิเคราะห์เป็นค่าสถิติในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของครูดนตรีต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลในสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี) วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยแบบมิชฌิมเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และ ค่า F-test

2. ระดับความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือของครูดนตรีในการวัดและประเมินผล วิเคราะห์โดยหาค่า ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยแบบมิชฌิมเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และ ค่า F-test

3. การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาและหลากหลายของครุคนตรีในการวัดและประเมินผล วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency)
4. ปัญหาและอุปสรรคของครุคนตรีในการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอเป็นค่าความถี่
5. ข้อมูลด้านความต้องการฝึกอบรม โดยสำรวจความต้องการแล้วหาค่าความถี่และร้อยละ
6. การเปรียบเทียบระหว่างเพศและประสบการณ์ สอนกับความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า t-test
7. การเปรียบเทียบระหว่างเพศและประสบการณ์ สอนกับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า F-test

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้ข้อสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย (ร้อยละ 38.4) น้อยกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 61.6)
2. ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.7) มีประสบการณ์การสอนดนตรีอยู่ในช่วงมากกว่า 11 ปีขึ้นไป รองลงมา (ร้อยละ 30.2) มีประสบการณ์สอน 6-10 ปีและ สดท้าย (ร้อยละ 29.1) มีประสบการณ์สอน 1-5 ปี
3. ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี (ร้อยละ 87.2) ซึ่งมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 12.8)
4. ครูผู้สอนดนตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาสาขาอื่นที่มีใช่เอกดนตรีศึกษา (ร้อยละ 55.8) แต่จบสาขาดนตรีดนตรีศึกษา (ร้อยละ 41.9) ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่า ส่วนครูที่สอนดนตรีแต่ไม่ได้มีวุฒิทางการศึกษาเป็นจำนวนน้อยมาก (ร้อยละ 2.3)
5. ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องการวัดและประเมินผล (ร้อยละ 57) ซึ่งมากกว่าครูผู้สอนที่เคยได้รับการอบรมเรื่องการวัดและประเมินผล (ร้อยละ 43)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, S.D.= 0.816)
2. ความรู้ ความเข้าใจของครูในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.= 0.84)

3. ครูมีการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะในสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)

4. ครูมีปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผล ดังนี้ มีเวลาไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ ขาดความรู้และทักษะและความเชี่ยวชาญ ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรี ขาดการอบรม ประชุมรวมกลุ่มทำให้การวัดและประเมินผลไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน เครื่องมือขาดความหลากหลาย นักเรียนมีมากเกินไป ทำให้การวัดและประเมินผลล่าช้า เครื่องมือที่สร้างขึ้นเองไม่ละเอียดและไม่เป็นมาตรฐาน และออกแบบเครื่องมือไม่ครอบคลุมจุดประสงค์

5. ครูมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลทางดนตรี

6. เพศและประสบการณ์สอนไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการวัดและประเมินผล

7. เพศและประสบการณ์สอนไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ได้ข้อสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนดนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.816)

2. ความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนดนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการสร้างและพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผล อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.84)

3. ด้านการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา สรุปได้ว่า

3.1 ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลสาระดนตรี

ครูผู้สอนดนตรีในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้ประเภทเครื่องมือกับทักษะทางดนตรีซึ่งเรียงลำดับจากการเลือกใช้เครื่องมือที่มีความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ แบบสังเกต ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ(78) รองลงมาได้แก่แบบประเมินโดยครู(65) ใช้มากในทักษะ ร้อง/ปฏิบัติ, จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ได้ข้อสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูผู้สอนดนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.846$, S.D. = 0.816)

2. ความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนดนตรีสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.84)

3. ด้านการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา สรุปได้ว่า

3.1 ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลสาระดนตรี

ครูผู้สอนดนตรีในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้ประเภทเครื่องมือกับทักษะทางดนตรีซึ่งเรียงลำดับจากการเลือกใช้เครื่องมือที่มีความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ แบบสังเกต ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ(78) รองลงมาได้แก่แบบประเมินโดยครู(65) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, แบบสัมภาษณ์(61) ใช้มากในด้านความรู้, แบบทดสอบโดยครู(59) ใช้มากในด้านความรู้, แบบประเมินตนเองและเพื่อนประเมินเพื่อน(57) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, คอมพิวเตอร์(55) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, แบบทดสอบมาตรฐาน(53) ใช้มากในด้านความรู้, แบบบันทึกภาพ/เสียง(50) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, เขียนรายงาน(49) ใช้มากในด้านความรู้, แบบสอบถาม(41) ใช้มากในด้านความรู้, และการจัดอันดับคุณภาพ(40) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติส่วนเครื่องมือที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้ โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ รوبرิค(59), แบบบันทึกเหตุการณ์(58), แบบสำรวจรายการ(57) และระเบียบสัมภาษณ์(49)

3.2 วิธีการวัดและประเมินผลสาระดนตรี

ครูผู้สอนดนตรีในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ส่วนใหญ่ได้เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลกับทักษะทางดนตรี ซึ่งเรียงลำดับจากการเลือกใช้วิธีการที่มีความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ การปฏิบัติจริง(82) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การสังเกต(71) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การทดสอบ(68) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินตามสภาพจริง(66) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, เพื่อนประเมินเพื่อน(61) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติ, การตรวจผลงาน(59) ใช้มากในด้านความรู้, การรายงานกลุ่ม(56) ใช้มากในด้านความรู้, การสัมภาษณ์(53) ใช้มากในด้านความรู้, การประเมินผลผลิตและทดสอบโสตประสาท(52) ใช้มากในทักษะร้อง/ปฏิบัติและการฟังตามลำดับ ส่วนวิธีการวัดผลและประเมินผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้ โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ การสำรวจ(46), การประพันธ์เพลง(44), การเขียนบทความ(40) และการประเมินโครงการ(38)

จากการที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลด้านปัญหาและอุปสรรคในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลทางดนตรี ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถนำมาประมวลสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มีเวลาไม่เพียงพอในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (จำนวน 10 คน)

2. ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล (จำนวน 9 คน)
3. ครูขาดความรู้และทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย และเป็นมาตรฐานในการวัดและประเมินผลทางดนตรี (จำนวน 6 คน)
4. ครูไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรี (จำนวน 4 คน)
- 5 ขาดการอบรม การประชุมรวมกลุ่มของครูผู้สอนดนตรีทำให้การวัดและประเมินผลไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน (จำนวน 4 คน)
6. เครื่องมือที่ครูสร้างยังขาดความหลากหลาย (จำนวน 4 คน)
7. จำนวนนักเรียนมีมาก ทำให้การวัดและประเมินผลรายบุคคลมีความล่าช้า(จำนวน 3 คน)
8. ครูใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเองซึ่งไม่ละเอียดและไม่เป็นมาตรฐาน (จำนวน 3 คน)
9. ครูสร้างเครื่องมือโดยออกแบบไม่ครอบคลุมจุดประสงค์เท่าที่ควร (จำนวน 3 คน)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ ในการอบรม/ศึกษา/สัมมนา/ทางด้านการวัดและประเมินผลดนตรีของครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลทางดนตรีจำนวน 52 คนคิดเป็นร้อยละ 60.4 มากกว่าครูผู้สอนดนตรีที่ไม่ต้องการอบรมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยมีผู้ไม่แสดงความต้องการจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 จากทั้งหมด 86 คน

จากการเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์การสอนดนตรีกับความคิดเห็นต่อความสำคัญและความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า

1. ครูผู้สอนดนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 4.39 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 4.30 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนดนตรีที่มีประสบการณ์การสอนดนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนดนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 3.42 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 3.43 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนดนตรีที่มีประสบการณ์การสอนดนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครู ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครภายหลังจากสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.846 ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพย์ ตรงการดี (2542:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในเรื่องการสอน การวัดและประเมินผลทั้งอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ณรงค์ แจ่มใจ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันในการวัดและประเมินผลการเรียน ความรู้ ความเข้าใจปัญหาในการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดและประเมินผลการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิลปชัย กงตาล(2540:บทคัดย่อ) พบว่า ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลของอาจารย์ดนตรีในสถาบันราชภัฏ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี

3. ด้านการเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา

3.1 ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาหลายทักษะ ได้แก่ ทักษะการร้องและปฏิบัติ ทักษะการสร้างสรรค์ ทักษะการเคลื่อนไหว และด้านความรู้ นิยมใช้แบบสังเกต แบบประเมินโดยครู โดยเพื่อนและประเมินตนเอง แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบสอบถาม ซึ่งสอดคล้องกับสมพงษ์ เรืองศรี (2530:บทคัดย่อ) ครูมีสภาพการปฏิบัติระดับดีมากในเรื่องเกี่ยวกับแบบทดสอบปรนัยด้านความรู้ การใช้การสังเกตในด้านทัศนคติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสรายุทธ บุญแสน ที่พบว่า ครูวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ประเมินผลโดยครูโดยเพื่อน และโดยผู้ปกครอง ส่วนเครื่องมือที่ครูส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ Rubric (59), แบบบันทึกเหตุการณ์(58), แบบสำรวจรายการ(57) และระเบียบสะสม(49) ซึ่งเครื่องมือวัดผลประเมินผลเหล่านี้มีความละเอียดและเหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะต่างๆ ทางดนตรี แต่ครูส่วนใหญ่ก็ยังไม่นิยมอาจเป็นเพราะครูขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือเหล่านี้

3.2 ครูผู้สอนคนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับผลการวิจัยของสรายุทธ บุญแสน ที่ครูใช้วิธีการจัดกิจกรรมการปฏิบัติจริงในโรงเรียนและการนิเทศภายใน โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและวัดประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมและการวัดและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ได้แก่ การเลือกชิ้นงาน การประเมินผลโดยครูโดยเพื่อน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน และสามารถนำความรู้ไปใช้วัดผลประเมินผลควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนทักษะอื่นๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง มีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายน้อยกว่า และบางวิธีการวัดและประเมินผลไม่นิยมนำมาวัดและประเมินผลทางดนตรีโดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่ การสำรวจ(46), การประพันธ์เพลง(44), การเขียนบทความ(40) และการประเมินโครงการ(38) ซึ่งการประพันธ์เพลง มีความเกี่ยวข้องกับสาระทางดนตรีโดยตรง และการประเมินโครงการกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน แต่ครูส่วนใหญ่กลับไม่นิยมนำมาใช้วัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผล ดังนั้นจึงควรจัดการอบรมให้แก่ครู เพื่อให้ครูสามารถใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลได้อย่างหลากหลายตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

4. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผล

ครูผู้สอนคนตรีระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีปัญหาและอุปสรรคในการวัดและประเมินผลตามลำดับดังนี้ ครูมีเวลาไม่เพียงพอในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ (จำนวน 10 คน) เนื่องจากครูมีงานในหน้าที่หลายด้าน รองลงมาได้แก่ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล(จำนวน 9 คน) ครูขาดความรู้และทักษะและความเชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องมือที่หลากหลายและเป็นมาตรฐานในการวัดและประเมินผลทางดนตรี(จำนวน 6 คน) ครูไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรี (จำนวน 4 คน) ครูขาดการอบรมการศึกษาดูงาน การประชุมรวมกลุ่มของครูผู้สอนคนตรีทำให้การวัดและประเมินผลไม่เป็นในทิศทางเดียวกัน (จำนวน 4 คน) เครื่องมือที่ครูสร้างยังขาดความหลากหลาย (จำนวน 4 คน) ครูใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเองซึ่งไม่ละเอียดและไม่เป็นมาตรฐาน (จำนวน 3 คน) ครูสร้างเครื่องมือโดยออกแบบไม่ครอบคลุมจุดประสงค์เท่าที่ควร (จำนวน 3 คน) และสุดท้ายจำนวนนักเรียนมีมากเกินไป ทำให้การวัดและประเมินผลรายบุคคลมีความล่าช้า (จำนวน 3 คน) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ แจ่มใจ(2543:บทคัดย่อ)ที่ได้สรุปไว้ว่าอาจารย์ผู้สอนมีปัญหาในด้านความรู้ความเข้าใจด้านการปฏิบัติ ด้านเครื่องมือและการบริการ จากหน่วยงานในการวัดและประเมินผลการเรียนอีกทั้งยังสอดคล้องกับสมพงษ์ เรืองศรี(2530:บทคัดย่อ) ส่วนมากมีปัญหาในเรื่องขาดคู่มือและอุปกรณ์

ในการวิเคราะห์ข้อสอบ ขาดคู่มือและอุปกรณ์ในการประเมินผล และ วัสดุพรรณ สว่างอรุณ (2531:บทคัดย่อ) ได้ผลการวิจัยในด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า การวัดผลและประเมินผลของอาจารย์แต่ละคนไม่เหมือนกัน ข้อสอบไม่ได้มาตรฐาน ประสิทธิภาพของการวัดผลและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านความต้องการศึกษา/อบรม/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลของครูผู้สอนดนตรี

ครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลทางดนตรีจำนวน 52 คนคิดเป็นร้อยละ 60.4 มากกว่าครูผู้สอนดนตรีที่ไม่ต้องการอบรมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 โดยมีผู้ไม่แสดงความต้องการจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 จากทั้งหมด 86 คน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของณรงค์แจ้งใจ (2543:บทคัดย่อ) ที่อาจารย์ผู้สอนต้องการให้หน่วยงานมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน ต้องการมีเจ้าหน้าที่ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนโดยตรง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสันต์ เกษมทรัพย์ ที่ครูต้องการความช่วยเหลือในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการจัดหาคู่มือหรือข้อสอบในการวัดและประเมินผลบริการครูอย่างทั่วถึงและจัดทำคลังข้อสอบหรือข้อสอบมาตรฐาน เพื่อเป็นตัวอย่างหรือให้ครูยืมใช้ และต้องการให้มีการอบรมการวัดและประเมินผลมากขึ้น

6. การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนดนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 4.39 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 4.30 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนดนตรีกับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนดนตรีที่มีประสบการณ์การสอนดนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

8. การเปรียบเทียบเพศ กับความรู้ความเข้าใจ ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลพบว่า ครูผู้สอนดนตรีเพศชายจำนวน 33 คน มีค่าเฉลี่ย 3.42 และเพศหญิง 53 คน มีค่าเฉลี่ย 3.43 มีความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

9. การเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนดนตรี กับความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนดนตรีที่มีประสบการณ์การสอนดนตรี 1-5 ปี, 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบเพศและประสบการณ์กับความคิดเห็นต่อความสำคัญของการวัดและประเมินผล และความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า เพศและประสบการณ์การสอนของครูไม่แตกต่างกันในด้านความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล อาจเป็นเพราะมีการปฏิรูปการศึกษาและใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ทำให้ครูต้องศึกษาและทำความเข้าใจเพิ่มเติม ทำให้เพศและประสบการณ์สอนจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเรื่องน่ายินดีที่ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีคุณภาพและสามารถวัดและประเมินผลได้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบในการศึกษาเรื่องการศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1.1 ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน หรือประชุมรวมกลุ่มของครูผู้สอนดนตรี เพื่อเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสามารถนำไปใช้วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

1.2 ควรจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลให้แก่ครูผู้สอนดนตรี เพื่อจะได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและมีคุณภาพเป็นมาตรฐานและมีทิศทางเดียวกันมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลในลักษณะเปรียบเทียบเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลกับทักษะใดทักษะหนึ่งในสาระดนตรี

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในเชิงลึกของทักษะใดทักษะหนึ่งในสาระดนตรี

2.3 ควรทำการวิจัยในลักษณะนี้กับกลุ่มตัวอย่างในสังกัดอื่นๆ อีก เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการวัดและประเมินผลทางดนตรีในหลายๆ หน่วยงาน

THE PROCESS OF MEASUREMENT AND EVALUATION OF
ELEMENTARY MUSIC TEACHER IN BANGKOK.

NARUEMON SOYPUANG 4636016 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS: SAKCHAI HIRANRAK, B.A., M.A.,
ORAWAN BANCHONGSILPA, M.A., M.M.

EXTENDED SUMMARY

Introduction and Background

Nowadays the schooling system of Thai education was reformed to step into the world and new look of society together with the cutting edge of advance knowledge in the real need of academy and local area that needed to be the leader in mathematics, science and technology, having of creative thinking, the learning approach construction for Thai people in order to gain skills in term of managing and living lives. This was to enhance them the capability to effectively face the society and economic problems. Learners were able to use foreign language in communicating and searching for variety of knowledge based resource in the information technology era.

The instruction only emphasized on learners to gain logic of intelligence quotient, however, it's argued that this thing was the narrow thought. Humans still needed to know and understood more of themselves, not only for reasons to make humans to be humans, but there'll have other learning approaches that made humans to be more perfectly humans. Art and music are one type of knowledge based system and also help humans create knowledge basement to develop humanity.

In providing knowledge acquisition to learners and help them gain more knowledge and capability by objectives of education reformation. The important thing that showed learning behavior of learners on objectives attainment would depend on the measurement and evaluation process.

Education measurement and evaluation was a part of learning process that consisted of 4 sections: learning objectives, learner's based experience assessment, learning activity arrangement and learning measurement and evaluation. That was to determine learning objectives and checked learners for what the based knowledge they've known enough to follow through the objectives or not. This was to provide the suitable learning process to learners, then measured and evaluated the learners.

The measurement and evaluation were not only the way to predict learners that he or she would pass the examination or not, but also looked into learners whether they gained the expected behavior followed by the objectives or not, then took the results assessment served as feedback data in considering of learning process deflection and adjusted or developed learning process for more high efficiency, this would make the learners knew more about learning objectives and paid more attention on their learning and also formed positive learning behavior together, indicated the benefits and deflection of learning that occurred in themselves.

The measurement and evaluation, therefore, were more important steps of learning process and it showed learning result in period. This would immediately improve the learners, so the teacher ought to continue measuring and evaluating periodically in time of 3 sessions:

1. Evaluating before learning process (pretest), this made the instructor recognized what level the learners knew and used it as a guide in providing suitable learning activity to them.
2. Periodic evaluation providing between leading/sub of learning objective (Formative evaluation) were to find out the teacher's lecturing deflection and the defective understanding of learner's occurring between units. If one could not achieve in which sub-units, there'll be remedial work given to them before going on to the next unit.
3. Evaluation that occurring after learning process (Summative evaluation) would be the learning inspection of learner and used it to judge learning result on learning process of that subject.

National Education Act of B.E.2542, chapter 4, section 26 defined that Educational institutions shall assess learners' performance through observation of

their development; personal conduct; learning behavior; participation in activities; and results of the tests accompanying the teaching-learning process commensurate with different levels and types of education. This is the changing from the original type of assessment to the new one. The original assessment will take in one or two forms of its and set in a time, but the assessment by National Education Act of B.E.2542 will determine in variety of assessments and not specify on the time. It's essential to the teacher's positive viewpoint that will conduct this process for supreme results, and enhance the learner to develop learning process through educational goals.

Due to the fact that teacher would act as the instructor and conducted evaluation process, so he or she had to have knowledge and the understanding on creating and developing the effective evaluation instrument for learners, consistence with objectives specification, reliability and validity which results of its would be accuracy, fairness, transparency, reliability and being the evaluation process of quality. There were many types of evaluation instrument such as observation, interview, work assessment, self-report, the note recorded from related person, the test emphasized on performance, portfolio, etc. These instruments might be taken from teachers' own instruments creation and be consistent to the objectives and content, the subject matter that they needed to evaluate, corporate using instruments between school groups or, using the former instruments that they used to do or even finished instruments.

The researcher had analyzed National Education Act of B.E.2542 on the music strand that consisted of Art standard 2.1 which content relates to music component and musical skill as: listening skill, singing and music performance, music analysis, musical instrument maintenance, movement, music work creation. The Art standard 2.2 would define about the content of background, era, and intellect application that content of music subject would also be the theory, knowledge base and performance. So, the measurement and evaluation needed to be performed both on knowledge and performance. The teacher had to select the instrument that varied and suited for content and objectives. This way absolutely revealed the learners on the real of knowledge, understanding, competence and skills and also being the way of accuracy evaluation on learners. (Phantani Wihoktow: Academic Journal, 2003:2)

From the research findings of Phantani Wihoktow about results from the Basic Education Curriculum implementation which was the study on curriculum implementation condition of leading school and network school, the satisfaction of staffs who implemented this curriculum and problem found in its of the 1st semester, the academic year: 2002. The results of evaluations were: The teacher lacked of knowledge, understanding and skills of evaluation and format/guideline of evaluation that was vague, didn't comprehend and lacked of skills to implement evaluation process in each strand, not had enough knowledge in evaluation instrument creation, lacked of way or guideline in creating the variety of learning evaluation instruments.

From the mentioned study showed the result of generic data and this was the first time of the research of the curriculum tried out, teacher later encountered many problems of evaluation method, but in generally, these problems occurring were not specific or be directly to any strands or music teachers. Music strand was a required course like other strands and this curriculum has been implemented for 2 years and nobody studied the measurement and evaluation research of music strand.

All about the said results, the researcher was interested in studying on the opinion of measurement and evaluation of elementary music teacher in Bangkok, the understanding of instrument creation and development, instrument selection, problem and barrier included course training in results taken to be as the guideline to improve and develop evaluation system in music strand in advance.

Objectives

To study the process of measurement and evaluation of Art (Music) strand of elementary teacher belonged to Bangkok Metropolis in areas of:

- 1.2.1 The teacher's opinion on the importance of measurement and evaluation.
- 1.2.2 The teacher's understanding on the creation and development of instrument in part of the measurement and evaluation.
- 1.2.3 The variety selection of instrument and methods that suited for teacher's content in part of the measurement and evaluation.
- 1.2.4 The problem and barrier of the measurement and evaluation that music teacher encountered.

1.2.5 The need for course training or seminar or field trip for teacher in area of music measurement and evaluation.

1.2.6 To compare gender and teaching experience with the teacher's opinion emphasized on the importance of measurement and evaluation.

1.2.7 To compare gender and teaching experience with the understanding of teacher on the creation and development of instrument in part of the measurement and evaluation.

Expected Result & Apprciation

1.3.1 To perceive opinion, understanding, instrument selection, problem and barrier of measurement and evaluation in Art (Music) strand of elementary teacher belonged to Bangkok Metropolis.

1.3.2 Data would be taken to improve, edit for condition of evaluation in Art (Music) strand.

Scope of study

To attain objectives of the research, researcher assigned the scope as followed:

1.4.1 The participants were elementary teachers that taught Art (Music) strand in 437 schools belonged to Bangkok Metropolis.

1.4.2 The sample group was elementary music teachers belonged to Bangkok Metropolis, 95 schools from Mahasawat and Krungthonburi groups. These groups selected as purposive sample caused researcher was a music teacher in Mahasawat group and it's convenience for data collection.

1.4.3 Variables used in this research were:

1.4.3.1 The opinion of music teacher on the importance of measurement and evaluation.

1.4.3.2 The understanding of instrument on creation and development in part of measurement and evaluation.

1.4.3.3 The variety and suitability of instruments and methods selection.

1.4.3.4 The problem and barrier of music teacher in measurement and evaluation.

1.4.3.5 The need for course training or seminar or field trip for teacher in area of music measurement and evaluation.

1.4.3.6 To compare gender and teaching experience with the teacher's opinion emphasized on the importance of measurement and evaluation.

1.4.2.7 To compare gender and teaching experience with the teacher's understanding on the creation and development of instrument in part of measurement and evaluation.

Initial Agreement

1. The research was conducted on the academic year: 2007

Glossary

Process means method or steps of performance.

Measurement means interpreting, judgment or considering the data received from evaluation by using co-assessor's criteria and discretion. The result from judgment will be in quality format like pass-fail, good-poor, high-low, etc.

Evaluation means the determination of value on learner's capability with criteria, standard format and its value shows in format of number or symbol.

Instrument development means improvement, editing or type of transformation using to measure and evaluate for more high validity, accuracy and efficiency.

Instrument creation means determining measurement and evaluation format to the findings decision of measurement and evaluation.

Opinion means feeling expression in any subject matter.

Instrument means formats using for measurement and evaluation with criteria determination to judge on thing needed to measure and evaluate.

Approach means way to conduct.

Research Method

1. Population

The participants were 437 elementary teachers of Art (Music) strand from 50 District Offices belonged to Bangkok Metropolis.

The samples used in this research were elementary teachers of Art (Music) strand belonged to Bangkok Metropolis from Mahasawat and Krungthonburi groups (9 District Offices) that were: Thonburi, Klongsan, BangkokYai, Bangkoknoi, Bangplad, Talingchan, Thaweewattana, Bangkae and Nongkham District Office. The total participants were 95 persons selected as purposive sample. The researcher was a music teacher of Mahasawat group, so this group will be selected in convenience for data collection.

2. Instrument

Instrument implemented in the research was questionnaire created by researcher and divided into 3 parts:

Part 1: The questionnaire about the status of responder with the multiple choice item.

Part 2: The questionnaire of Art (Music) strand with 1-5 Likert's scale included multiple choice item. In this part, there were 2 sections:

1. The teacher's opinion on the importance of measurement and evaluation.
2. The understanding of the creation and development of instrument.

On part of variety, suitability of instrument and method selection, checklist will be used / problem and barrier of music teacher in Art (Music) strand in part of measurement and evaluation, the questionnaire with open ended will be used.

Part 3: The questionnaire about the need for course training or study or seminar for music teacher in area of measurement and evaluation, the questionnaire with open ended will be used.

3. Data Collection

In this research, the steps of data collection were:

1. Asking for document issuance from Graduate school, Mahidol University and transmitted to every Directors of District Office belonged to Mahasawat and Krungthonburi groups for cooperation and permission for data collection in schools.

Researcher took the questionnaire back from the District Offices that acted as the sample group. The 86 complete questionnaires were received, that meant 90 percentage of sample group.

4. Statistic used for data analysis

Statistics used in this research was SPSS+/PC that were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, T-test and F-test.

The data from this research was statistical analyzed as followed:

1. Opinion level of music teacher to the importance of measurement and evaluation in Art (Music) strand analyzed by Percentage, Mean, Standard Deviation, T-test and F-test.
2. The understanding level on the creation and development of instrument on music teacher in part of measurement and evaluation analyzed by Percentage, Mean, Standard Deviation, T-test and F-test.
3. The variety selection of instrument and methods that suited for music teacher's content instruction in part of measurement and evaluation analyzed by Frequency.
4. Problem and barrier of music teacher in part of measurement and evaluation, data analyzed by Frequency.
5. Information on the need of course training, requirement surveyed and analyzed by Frequency and Percentage.
6. Comparing between the gender and teaching experience with the teacher's opinion emphasized on the importance of measurement and evaluation, data analyzed by T-test.
7. Comparing between the gender and teaching experience with the understanding on the creation and development of instrument in part of measurement and evaluation, data analyzed by F-test.

Results

The results from data analyzed about status of responders, the conclusions were:

1. The elementary music teachers belonged to Bangkok Metropolis; the sample group was male (38.4 %) less than female. (61.6%)

2. The generic teachers of sample group (40.7%) had the music teaching experience for more than 11 years up, the secondary group (30.2%) had the teaching experience for about 6-10 years, the final group (29.1%) had the teaching experience for about 1-5 years.

3. The sample group of teachers highly graduated Bachelor degree (87.2%) which numbers of sample teachers were more than teachers that graduated higher than Bachelor degree. (12.8%)

4. Generally, the sample group of music teachers graduated in other fields, not music major (55.8%), but graduated in music education (41.9%) were less and the teachers who taught music but being as uneducated were least. (2.3%)

5. The sample group of teachers didn't participate in measurement and evaluation training (57%) was more than the group of teachers who participated in the said course. (43%)

The results of data analyzed by following research objectives. The conclusions were as followed:

1. The teacher's opinion on the importance of measurement and evaluation gained high level. ($\bar{X} = 3.846$, S.D. = 0.816)

2. The teacher's understanding on the creation and development of instrument in part of measurement and evaluation gained average level. ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.84)

3. The teacher had the variety selection of instruments and implementation of measurement and evaluation methods that suited for content and skills in Art (Music) strand.

4. Problems and barriers that the teachers encountered were: the time was not enough, lack of budget and materials, lack of knowledge, skill and experience, not directly graduated from music field, lack of training, group convention caused measurement and evaluation couldn't proceed in the same direction, lack of variety of instrument, there were a lot of learners caused measurement and evaluation took time, instrument owned by teacher's creation were not thorough or being the standard creation and instrument designation couldn't cover all objectives.

5. The teacher needed for course training, study or seminar in area of music measurement and evaluation.

6. Gender and teaching experience didn't affect opinion of measurement and evaluation.

7. Gender and teaching experience didn't affect the understanding of the creation and development of instrument in part of measurement and evaluation.

The data analyzed about the condition of measurement and evaluation in Art (Music) strand, the result conclusions were as followed:

1. The opinion of music teacher belonged to Bangkok Metropolis about measurement and evaluation gained high level. ($X = 3.846$, $S.D. = 0.816$)

2. The understanding of music teacher belonged to Bangkok Metropolis about the creation and development of instrument in part of measurement and evaluation gained average level. ($X = 3.45$, $S.D. = 0.84$)

3. In part of the variety selection of instruments and implementation of measurement and evaluation methods that suited for content, the conclusions were:

3.1 Type of instruments used for measuring and evaluating music strand.

Music teachers from sample group generally selected instrument for musical skills that type of instruments were arranged by ranking from high to low frequency of using were: the observation form that frequently used in singing /performance skills (78), the assessment form implemented by teacher (65) and frequently used in singing /performance skills, interview form (61) frequently used for knowledge, test used by teacher (59) frequently used for knowledge, self-assessment and peer to peer assessment (57) frequently used in singing/performance skills, computer (55) frequently used in singing/performance skills, standardized test (53) frequently used in knowledge, picture/sound recorded form (50) frequently used in singing/performance skills, report (49) frequently used in knowledge, questionnaire (41) frequently used in knowledge, rating scale (40) used in singing/performance skills. The instruments that generic teachers in the sample group seldom used by ranking from high to low frequency of using were rubrics (59), on-the spot (58), checklist (57), cumulative record (49)

3.2 The process of measurement and evaluation in music strand.

Most music teachers in this sample group selected the process using for measuring and evaluating in music strand, the selected process ranked from high to low frequency of using as followed: action learning (82) frequently used in singing/performance skills, observation (71) frequently used in singing/performance skills, test (68) frequently used for knowledge, peer to peer assessment (61) frequently used in singing/performance skills, work checking (59) frequently used for knowledge, group report (56) frequently used for knowledge, interview (53) frequently used for knowledge, product assessment and hearing assessment (52) frequently used in singing/performance skills. The process that sample group seldom used and ranked from high to low frequency of using were: surveying (46), music composing (44), writing article (40) and project assessment (38)

The researcher summarized the problems and barriers data of the creation and development of instrument, the selection of using instrument and process of measurement and evaluation of elementary music teacher belonged to Bangkok Metropolis, the conclusions were as followed:

1. There was not enough time to create and develop instrument. (10 persons)
2. Lack of materials and budget to support the instrument creation and development. (9 persons)
3. Teacher lacked of knowledge, skills and experience in variety of instruments creation and the standardize of the measurement and evaluation in music. (6 persons)
4. The teacher didn't graduate in music field. (4 persons)
5. Lack of course training, group convention of music teachers caused measurement and evaluation couldn't flow through the same direction. (4 persons)
6. Instruments that the teachers created were short of diversity. (4 persons)
7. A lot of learners made measurement and evaluation process in individual slow down. (3 persons)
8. The teachers' instrument created on their own wasn't standard and not be thorough enough. (3 persons)
9. The teachers created instruments that couldn't cover all objectives.

(3 persons)

Data analyzed about the need on course training, study in area of music measurement and evaluation of elementary music teacher belonged to Bangkok Metropolis found that:

1. The 52 elementary music teachers (60.4 %) belonged to Bangkok Metropolis needed to participate in course training, study or seminar on music measurement and evaluation; these numbers were more than those of music teachers who didn't need any training. (1 person or 1.2 %) The numbers of those teachers who expressed no need were 33 persons (38.4 %) from all of 86 persons.

The comparison of gender and teaching experience with opinion and the understanding of the creation of instrument in part of measurement and evaluation found that:

1. The 33 male music teachers had the average of 4.39 and 53 female teachers had the average of 4.30. The opinions of both groups were not different in opinions on the importance of measurement and evaluation.

2. The opinion of the music teachers who had 1-5 years of teaching, 6-10 years and 11 years up, the importance of measurement and evaluation were not different.

3. The opinion of 33 male music teachers with the average of 3.42 and 53 female music teachers with the average of 3.43, the importance of measurement and evaluation were not different.

4. The opinion of the music teachers who had 1-5 years of teaching experience, 6-10 years and 11 years up gained the understanding of creation and development on instrument were not different.

Discussion

The study of process of measurement and evaluation on Art (music) strand of elementary teacher belonged to Bangkok Metropolis, the conclusion after the data analyzed by average were in the defined criteria. When considered on each side found that:

1. The opinion of the importance of measurement and evaluation, in overview, were in high level or 3.846 by average that was consistent with Pornthip Trongkarndee (1999: abstract), had studied the opinion of instructor and student on

learning – teaching of domestic science in University situated in Bangkok Metropolis area. The result found that teaching process, measurement and evaluation, the opinion on both of instructor and student agreed with that topics gained high level.

2. On the understanding of the creation and development of instrument in part of measurement and evaluation, in overview, were in average level or 3.45 by average. With the research consistency of Narong Jangjai (2000 : abstract), had studied the current days of measurement and evaluation, knowledge, the understanding, problem of measurement and evaluation, found that the instructor perceived the regulations of Ministry of Education about learning measurement and evaluation in vocational certificate degree were in the average level, and be consistent with the research of Silpachai Kongtarn (1997 : abstract) found that the overview of understanding on measurement and evaluation of the music instructor from Rajabhat Institute were rather good level.

3. The variety of instrument selection and content suitability.

3.1 The elementary music teacher belonged to Bangkok Metropolis selected the variety instruments and suited for content in skills such as singing and performance skills, creative skill, movement skill and knowledge. The said skills were observation, assessment by teacher, peer to peer assessment, self-assessment, interview, test, questionnaire will frequently be used and be consistent with Sompong Ruangsri (1987 : abstract) found that the level of teacher 's performance were excellent level on knowledge test with multiple choice item, attitude observation and was be consistent with Sarayut Boonsan's research found that teacher measured and evaluated by using portfolio, assessment by teacher, peer to peer assessment and by parents. In part of the instrument that generic teachers seldom used by ranking from frequency high to low were rubrics (59), on-the spot (58), checklist (57) and cumulative record (49). These instruments were thorough and suited for content and music skills, but generic teachers didn't like to use them because the teacher might lack of knowledge or understanding in using them.

3.2 The elementary music teacher belonged to Bangkok Metropolis implemented the method of measurement and evaluation with the consistency of the result of Saruyut Boonsan's research, that the teacher used action performance in school and the internal supervision by providing the student conducted activity and

evaluated the activity performance by using of portfolio: assignment selection, assessment by teacher, peer to peer assessment together with parents taking a part in the evaluation process. The student's product will be exhibited and knowledge also be taken in evaluation process in parallel with learning-teaching activity. Besides that, other skills like learning skill, there were less than in the variety of instrument and method in measurement – evaluation and some methods of this processes were not popular to use in music evaluation by ranking from high to low frequency of using: : surveying (46), music composing (44), writing article (40) and project assessment (38). In part of music composing directly related to music strand and project assessment was popular at that time, but most teachers didn't like to use it for learner evaluation. This might be analyzed that the teacher lacked of knowledge and understanding in the selection of measurement and evaluation method. Thus, course training will be provided, this was to enable the teacher using the instrument, measurement and evaluation method in variety of forms by the objective of the Basic Education Curriculum Act B.E. 2544

4. The problem and barrier of measurement and evaluation

The elementary music teacher belonged to Bangkok Metropolis encountered the problem and barrier of measurement and evaluation as followed: the teacher didn't have enough time to create and develop instrument (10 persons) cause they had more duties, lack of materials and budget to support instrument creation and development (9 persons), teacher lacked of knowledge, skills and experience in several of instruments creation and was the standard of the measurement and evaluation for music (6 persons), the teacher didn't graduate in music field (4 persons), teacher lacked of coursing training, field trip, group convention of music teachers caused measurement and evaluation couldn't flow through the same direction (4 persons), instruments that the teachers created were short of diversity (4 persons), the teachers' instrument created on their own wasn't standard and not be thorough enough (3 persons), the teachers created instruments that couldn't cover all objectives (3 persons), and a lot of learners made measurement and evaluation process in individual slow down (3 persons) which was consistent with Narong Jangjai (2000 : abstract), concluded that there was some problems with the instructor on knowledge, performance, instrument and service received from institute in part of measurement

and evaluation, and was consistent with Sompong Ruangsri (1987 : abstract). The problem at large were lack of handbooks and devices in evaluation, test paper analysis and Waleephan Sawangarun (1988 : abstract), the result from measurement and evaluation found that measurement and evaluation of each instructor wasn't different, test paper wasn't standard, overview of the efficiency on measurement and evaluation were in the average level.

5. On the need of course training, study or seminar in area of measurement and evaluation of music teacher.

The elementary music teacher belonged to Bangkok Metropolis needed to participate in course training, study or seminar in area of music measurement and evaluation for 52 persons or 60.4 %. There was 1 of music teacher or 1.2 % who didn't need to participate in these course trainings. The music teachers who didn't want to participate in this training were 33 persons or 38.4 % from 86 persons. This result were the same as Narong Jangjai's research (2000 : abstract) that instructors wanted the institute provide the learning measurement and evaluation training, needed for the officer who directly took responsibility to learning measurement and evaluation and these aspects were consistent with San Kasemsarb's research that the teachers needed so much support on measurement and evaluation, by asking Ministry of Education to provide handbook or the test paper of measurement and evaluation in order to serve all over teachers and established Examination Bank or standard test paper as model that teacher also used it and had more of the need to participate in measurement and evaluation training.

6. Comparing gender with the teacher's opinion emphasized on the importance of measurement and evaluation found that the 33 male music teachers had the average of 4.39 % and 53 female music teachers had the average of 4.30 which their opinions on the importance of measurement and evaluation weren't different.

7. Comparing the music teaching experience with the teacher's opinion emphasized on the importance of measurement and evaluation found that music teachers had 1-5 years of teaching experience, 6-10 years and 11 years up, their opinions on the importance of measurement and evaluation were not different.

8. Comparing gender with the teacher's understanding on the creation and development of instrument in apart of measurement and evaluation found that the 33

male music teachers had the average of 3.42 and 53 female music teachers had the average of 3.43, their opinions on the importance of measurement and evaluation were not different.

9. Comparing music teaching experience with the understanding on the creation and development of instrument in apart of measurement and evaluation found that the teacher with the music teaching experience of 1-5 years, 6-10 years and 11 years up, gained the understanding on the creation and development of instrument in apart of measurement and evaluation weren't different.

From the comparison of gender and experience with the opinion on the importance of measurement and evaluation, the understanding on the creation and development of instrument in apart of measurement and evaluation found that the gender and teaching experience weren't different in opinion and the understanding on the creation and development of instrument in apart of measurement and evaluation. This was because the education reformation and the implementation of Basic Education Curriculum Act B.E. 2544, so the teacher had to study and tried to understand it caused the gender and teaching experience weren't different. It was pleasure that the elementary teacher belonged to Bangkok Metropolis was standard teacher and could effectively implement measurement and evaluation process.

Recommendation

The findings from the study of the process of measurement and evaluation in Art (Music) strand of elementary music teacher belonged to Bangkok Metropolis; the researcher had the suggestions as followed:

1. The suggestion for institutes and related persons:

The suggestions were:

1.1 Course training, seminar, field trip or groups convention should be provided to music teachers so as to add more knowledge about the creation and development of instruments, the variety and suitability of instrument selection that suited for the content. This was to enable the teacher's capability on using the measurement and evaluation through students by following the Basic Education Curriculum Act B.E. 2544

1.2 The budget should be provided to the music teacher in related field of measurement and evaluation, this was to support in the creation and development in variety of instruments in part of measurement and evaluation that would be the same of standard quality.

2. Suggestions for further research

2.1 Qualitative research about the instrument selection, the measurement and evaluation selection should be conducted in type of instrument comparison with the measurement and evaluation on any skills of music strand.

2.2 In-depth research of measurement and evaluation process should be conducted for any skills of music strand.

2.3 Other samples belonged to other institutes should be conducted by type of this research to reveal the measurement and evaluation process from many institutes.

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช หน้า 1, 18, 24, 25.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ครรชิต สุวภาคย์รังสี.(2546). **การศึกษาสภาพการวัดผลและประเมินผลวิชาปฏิบัติกิตติารในสถาบัน
ราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีระ รุณเจริญ.(2525). **การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา
พานิช หน้า 219.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ.(2535). **การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีนาคม หน้า 2, 15,17.
- บุรชัย ศิริมหาสาคร.(2544). **PORTFOLIO** กับการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร หน้า 6.
- ปรีวัฒน์ ถานิสโร.(2544). **กระบวนการสอนวิชาดนตรีสากลในวิทยาลัยสารพัดช่าง**. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิมพ์ สุวรรณฤทธิ์.(2542). **การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียน**. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิม
พระเกียรติ ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- ไพศาล หวังพานิช.(2526). **การวัดผลการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.(2539). **การวัดและประเมินผล**. กรุงเทพมหานคร.
- วาสนา ร่มโพธิ์.(2545). **การศึกษาความรู้ เจตคติ และการใช้เกี่ยวกับโน้ตเพลงไทยของนักเรียน
ระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลปภาคกลาง**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิราพร พงศ์อาจารย์.(2542). **การประเมินผลการเรียน**. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิม
พระเกียรติ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ตุลาคม หน้า 7-8.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์.(2546). **การวัดและประเมินผล**. เอกสารประกอบการเรียน หลักสูตรศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์.(2546). **เกณฑ์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ทางดนตรี ระดับ 1-8 ประเทศอังกฤษ**.
เอกสารประกอบการเรียนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษาวิทยาลัย

ศุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศิริชัย กาญจนวาสี.(2546). การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิลป์ชัย กงตาล.(2540). การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรีปฏิบัติในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุวิมล ว่องวาณิช.(2546). การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสนอ ภิรมจิตรส่อง.(2542). การประเมินผลภาคปฏิบัติ. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิม
พระเกียรติ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี กันยายน หน้า 1-2.

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน.(2532). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน.
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 53-69.

เอกรินทร์ สีมหาศาล.(2546). แนวปฏิบัติกระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : บริษัท บุ๊ค พอยท์ จำกัด.

อำนวยการ เลิศขันธ์.(2542). การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศิลปะสนอง
การพิมพ์ หน้า 24, 25, 32.

Boyle, J.David.(1987). **Measurement and Evaluation of Musical Experiences**,
London : Macmillan,Inc.

Colwell, Richard.(1992). **Handbook of Research on Music Teaching and Learning**,
New York:Macmillan,Inc.

Wingell, Richard J. and Herzog Silvia.(2001). **Introduction to research in music**.
New Jersey:Printice-Hall.

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๐๕๑๗.๓๑/ 1658

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕/๒๕ ถ.พุทธมณฑล สาย ๔ ต.ศาลายา
อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวนฤมล สร้อยพวง นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี แขนงวิชา
ดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษา
กระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรีของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร”

ในการนี้ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์จึงเรียนมาเพื่อขอ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล โดยการ
ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มเป้าหมายคือครูผู้สอนดนตรีระดับประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็น
ข้อมูลพื้นฐานประกอบการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)
ของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจ การเลือกใช้เครื่องมือ และปัญหาอุปสรรคในการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรีของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรีของครู ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญต่อการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือและปัญหาอุปสรรค

ตอนที่ 3 การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาและปัญหา
อุปสรรค

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการรับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาของครู เรื่องการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี

หมายเหตุ กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกตอน เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลไป วิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ โดยนำเสนอเฉพาะผลที่ได้จาก การวิจัยเท่านั้น

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความหรือเติมข้อความซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- () ชาย () หญิง

2. ประสบการณ์ในการสอนคนตรี

- () 1-5 ปี () 6-10 ปี () 11 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด

- () ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

4. วุฒิการศึกษา

- () สาขาทางการศึกษา
() วิชาเอกคนตรีศึกษา
() วิชาเอกอื่น(โปรดระบุ).....
() ไม่ใช่สาขาทางการศึกษา
() โปรดระบุสาขา/วิชาเอก.....

5. ท่านเคยผ่านการอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้คนตรีตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มาบ้างแล้ว

- () ไม่เคย () เคย จำนวน.....ครั้ง

ส่วนที่ 2 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสำคัญต่อการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อให้ชัดเจน และทำเครื่องหมาย ✓ เพียงเครื่องหมายเดียวที่

ผู้ตอบมีความคิดเห็นตรงกับตัวเลือกมากที่สุด โดยมีตัวเลือก 5 ช่องแสดงระดับความคิดเห็น ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ มากที่สุด
มาก	หมายถึง	มีความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ มาก
ปานกลาง	หมายถึง	มีความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ ปานกลาง
น้อย	หมายถึง	มีความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ น้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การวัดและประเมินผลมีความสำคัญเทียบเท่ากับการจัดการเรียนรู้					
2.	ท่านคิดว่าการวัดและประเมินผลในปัจจุบันไม่ใช่เป็นการตัดสินสอบได้-ตกเพียงอย่างเดียว					
3.	จุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผลเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของผู้เรียน					
4.	การวัดและประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ดีขึ้นได้					
5.	ท่านนำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น					
6.	ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล					
7.	ให้ผู้เรียนได้วัดและประเมินผลตนเอง					
8.	ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินตนเองของผู้เรียนมีความน่าเชื่อถือได้					
9.	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสำคัญต่อการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้คนตรี (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลที่ดีจะต้องทำอย่างต่อเนื่องทุกหน่วยการเรียนรู้					
11.	แจ้งให้ผู้เรียนทราบวิธีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง					
12.	มีการวัดและประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทุกครั้ง					
13.	ไม่จำเป็นต้องแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอน					
14.	เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้วัดและประเมินผลผู้เรียนด้วย					
15.	เลือกใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลเป็นแบบดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง					
16.	เลือกใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลเป็นแบบผ่าน/ไม่ผ่าน					
17.	การวัดและประเมินผลที่หลากหลายเป็นเรื่องยุ่งยาก					
18.	ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลผู้เรียน					
19.	เชื่อว่าวิชาคนตรีไม่ต้องการวัดและประเมินผลก็ได้เพราะเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติ					
20.	นำผลการวัดและประเมินผลก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผู้เรียนทุกหน่วยการเรียนรู้					

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อให้ชัดเจน และทำเครื่องหมาย ✓ เพียงเครื่องหมายเดียวที่ผู้ตอบมีความคิดเห็นตรงกับตัวเลือกมากที่สุด โดยมีตัวเลือก 5 ช่องแสดงระดับความคิดเห็น ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ มากที่สุด
มาก	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ มาก
ปานกลาง	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ปานกลาง
น้อย	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ น้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้ความเข้าใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านมีความรู้และเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสำหรับสาระดนตรี					
2.	ท่านสามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรีได้เอง					
3.	ท่านได้กำหนดจุดประสงค์ก่อนสร้างเครื่องมือ					
4.	ท่านสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ วิธีการ เหมาะสมกับสาระดนตรี					
5.	ท่านสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้สาระดนตรี					
6.	ท่านได้ทดลองใช้เครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง					
7.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นตรงตามเนื้อหา					
8.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นใช้ได้ผลคงที่สม่ำเสมอ					
9.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพการใช้					
10.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นสะดวกในการใช้					
11.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถจำแนกความเก่งอ่อนของผู้เรียนได้					

ความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรี (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความรู้ความเข้าใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.	ท่านได้พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ					
13.	ท่านรู้และเข้าใจในการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลทุกประเภทในสาระดนตรีเป็นอย่างดี					
14.	ท่านรู้แหล่งเครื่องมือวัดและประเมินผลและนำเครื่องมือเหล่านั้นมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสาระดนตรี					
15.	เครื่องมือที่สร้างขึ้นสามารถวัดความรู้และทักษะด้านดนตรีของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน					
16.	ท่านใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรีจากกลุ่มโรงเรียนหรือส่วนกลาง					
17.	ท่านใช้เครื่องมือที่มีความเป็นมาตรฐานในการวัดและประเมินผลดนตรี					
18.	มีการประชุมหรือรวมกลุ่มเพื่อสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสาระดนตรี					

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้อันตรีย ท่านมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ด้านการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลายกับเนื้อหาสาระดนตรี
คำชี้แจง ท่านได้ใช้เครื่องมืออะไรบ้างดังต่อไปนี้ในการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี
 ถ้าท่านใช้ให้ขีดเครื่องหมาย / ในกรณีที่ท่านเลือกใช้ ให้ตอบว่าใช้ในความรู้หรือทักษะใด

ตัวอย่าง

ประเภทเครื่องมือ	ใช้						ไม่ใช้
	ความรู้	ฟังบทเพลง	อ่าน-เขียนโน้ต	ร้องปฏิบัติ	การเคลื่อนไหว	สร้างสรรค์ทางดนตรี	
แบบสังเกต				/	/	/	
แบบสัมภาษณ์	/		/			/	
แบบสอบถาม							/

ตารางการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี

ประเภทเครื่องมือ	ใช้						ไม่ใช้
	ความรู้	ฟังบทเพลง	อ่าน-เขียนโน้ต	ร้องปฏิบัติ	การเคลื่อนไหว	สร้างสรรค์ทางดนตรี	
แบบสังเกต							
แบบสัมภาษณ์							
แบบสอบถาม							
การจัดอันดับคุณภาพ							
แบบทดสอบครูสร้าง							

ตารางการเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี (ต่อ)

ประเภทเครื่องมือ	ใช้						ไม่ใช่
	ความรู้	ฟังบทเพลง	อ่าน-เขียนโน้ต	ร้องปฏิบัติ	การเคลื่อนไหว	สร้างสรรค์ทางดนตรี	
แบบทดสอบมาตรฐาน							
เพิ่มสะสมงาน							
ระเบียบสะสม							
แบบประเมินรูบริค							
แบบสำรวจรายการ							
การเขียนรายงาน, เรียงความ							
แถบบันทึกเสียง-ภาพ							
คอมพิวเตอร์ คาราโอเกะ							
แบบประเมินตนเอง							
แบบประเมินโดยครู							
แบบประเมินโดยเพื่อน							
สมุดบันทึกเหตุการณ์							
สมุดบันทึกดนตรีนักเรียน							

อื่นๆ โปรดระบุ

.....

.....

.....

คำชี้แจง ท่านได้ใช้วิธีการอะไรบ้างดังต่อไปนี้ในการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี ถ้าท่านใช้ให้ขีดเครื่องหมาย / ในกรณีที่ท่านเลือกใช้ ให้ตอบว่าการใช้มีระดับการใช้มากน้อยเพียงใด

ตัวอย่าง

ประเภทวิธีการ	ใช้						ไม่ใช้
	ความรู้	ฟังบทเพลง	อ่าน-เขียนโน้ต	ร้องปฏิบัติ	การเคลื่อนไหว	สร้างสรรค์ทางดนตรี	
การให้ปฏิบัติจริง		/	/	/	/	/	
การสังเกต				/	/		
การสัมภาษณ์	/	/				/	
การประเมินแบบโครงการ							/

ตารางการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี

ประเภทวิธีการ	ใช้						ไม่ใช้
	ความรู้	ฟังบทเพลง	อ่าน-เขียนโน้ต	ร้องปฏิบัติ	การเคลื่อนไหว	สร้างสรรค์ทางดนตรี	
การให้ปฏิบัติจริง							
การสังเกต							

ตารางการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี (ต่อ)

ประเภทวิธีการ	ใช่						ไม่ใช่
	ความรู้	ฟังบทเพลง	อ่าน-เขียนโน้ต	ร้องปฏิบัติ	การเคลื่อนไหว	สร้างสรรค์ทางดนตรี	
การสัมภาษณ์							
การตรวจผลงาน							
การจัดนิทรรศการ							
การบันทึกภาพ-เสียง							
การประเมินแบบโครงการ							
การวิจารณ์							
การวิเคราะห์ดนตรี							
การสำรวจ							
การเสนอผลงาน-บทความ							
การวิจัย, ค้นคว้าดนตรี							
การแก้ไขปัญหา							
ผลผลิตทางการปฏิบัติ							
เพื่อนประเมินเพื่อน							
การทดสอบ							
การประพันธ์เพลง							

ตารางการเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลสาระการเรียนรู้ดนตรี (ต่อ)

ประเภทวิธีการ	ใช้						ไม่ใช้
	ความรู้	ฟังบทเพลง	อ่าน-เขียนโน้ต	ร้องปฏิบัติ	การเคลื่อนไหว	สร้างสรรค์ทางดนตรี	
การรายงานกลุ่ม							
การอภิปราย-สาธิต							
การประเมินตามสภาพจริง							
การทดสอบโสตประสาท							

ปัญหาและอุปสรรคในการเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการให้เหมาะสมและหลากหลายกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ดนตรี

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการรับการอบรม/ศึกษา/สัมมนาของครูดนตรีในเรื่องการวัดและประเมินผลในสาระดนตรี

คำชี้แจง เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนตอบตามความต้องการที่แท้จริง

3.1 ท่านมีความต้องการที่จะอบรม/ศึกษา/สัมมนาในเรื่องการวัดและประเมินผลในสาระดนตรีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เขตธนบุรี	เขตคลองสาน	เขตบางกอกใหญ่	เขตบางกอกน้อย	เขตบางพลัด
1. วัดประยูรวงศ์	18. วัดเสวตฉัตร	25. วัดราชสิทธิาราม	31. วัดบางขุนนนท์	46. วัดอาวฐวิกฤตาราม
2. วัดขุนจันทร์	19. วัดสุทธาราม	26. วัดท่าพระ	32. วัดวิเศษการ	47. วัดศิริไอยสววรรค์
3. วัดบุคคโล	20. วัดทองเพลง	27. วัดประคูนิมพลี	33. วัดเจ้าอาม	48. วัดเปาโรหิตย์
4. วัดดาวทอง	21. วัดทองธรรมชาติ	28. วัดใหม่พิเรนทร์	34. วัดโพธิ์เรียง	49. วัดเทพากร
5. วัดกัลยาณมิตร	22. วัดทองนพคุณ	29. วัดคีตวาด	35. วัดยางสุทธาราม	50. วัดฉัตรแก้วจงกลณี
6. วัดราชคฤห์	23. วัดพิชัยญาติ	30. วัดนาคกลาง	36. วัดศรีสุทธาราม	51. วัดวิมุตยาราม
7. วัดประดิษฐาราม	24. วัดสุวรรณ		37. วัดบางเสาธง	52. วัดบางพลัด
8. วัดบางสะแกใน			38. วัดสุวรรณาราม	53. วัดกฤตบดิน
9. วัดเวฬุราชิม			39. วัดพระยาทำ	54. วัดรวก
10. กันตทาราราม			40. วัดมะลิ	55. วัดสามัคคีสุทธาวาส
11. วัดโพธิ์นิมิตร			41. วัดดงมูลเหล็ก	56. บางเขินวิทยาคม
12. วัดใหม่ยายนุ้ย			42. วัดอัมพวา	
13. วัดกระจับพินิจ			43. วัดสุวรรณคีรี	
14. วัดราชวรินทร์			44. วัดคูสีตาราม	
15. วัดบางสะแกนอก			45. วัดปฐมบุตร อิศราราม	
16. วัดใหญ่ศรีสุพรรณ				
17. วัดบางน้ำชัน				

เขตตลิ่งชัน	เขตหนองแขม	เขตบางแค	เขตทวีวัฒนา
57. วัดไก่อ้อึ้ง	69. วัดกระโจมทอง	73. วัดหนองแขม	79. บางแค
58. วัดชัยพฤกษมาลา	70. วัดรัชฎาธิฐาน	74. วัดอุดมรังสี	80. วัดบุญประดิษฐ์
59. ชุมทางตลิ่งชัน	71. วัดตลิ่งชัน	75. ประชาบำรุง	81. คลองหนองใหญ่
60. นิมพลี	72. วัดช่างเหล็ก	76. บ้านขุนประเทศ	82. เพชรเกษม
61. วัดทอง		77. คลองบางแวก	83. วัดศาลาแดง
62. วัดมะกอก		78. วัดศรีนวลธรรม วิมล	84. บางเขินกนัง
63. วัดโพธิ์			85. วัดพรหมสุวรรณ สามัคคี
64. วัดอินทราวาส			86. บางแคเหนือ
65. วัดปากน้ำฝั่งเหนือ			87. วัดม่วง
66. วัดประสาธ			88. วัดราษฎร์บำรุง
67. วัดเกาะ			89. หมู่บ้านเศรษฐกิจ
68. วัดพิบูล			
			90. คลองตันไทร
			91. คลองทวีวัฒนา
			92. คลองบางพรหม
			93. คลองมหาสวัสดิ์
			94. วัดบูรณาวาส
			95. ตั้งพิรุฬห์ธรรม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนฤมล สร้อยพวง
วัน เดือน ปี เกิด	13 มีนาคม 2521
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	สถาบันราชภัฏนครปฐม, พ.ศ. 2542-2543 ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ. 2551 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบางไผ่ (บ้านนายพันแก้วขาว) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ตำแหน่ง : ครู คศ. 1
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	158/9 หมู่ 1 ต. นครชัยศรี อ. นครชัยศรี จ. นครปฐม 73120 E-mail : soypuang_3@hotmail.com